

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

ᠰᠤᠬᠤᠪᠠᠭᠠᠲᠤ ᠠᠶᠢᠮᠦᠢ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠳᠠᠷᠭᠢᠨ
ᠳᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ ᠰᠠᠲᠢᠰᠲᠢᠬᠢ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ

АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2019/09

sukhbaatar.nso.mn

www.1212.mn

Статистикийн хэрэглэгч та бүхэн манай хэвлэмэл бүтээгдэхүүн болон тоо мэдээллүүдийг 1212.mn аппликейшнаар дамжуулан Apple-ын iPhone, iPad төхөөрөмжтэй бол App store-с, андройд үйлдлийн системийн төхөөрөмжтэй бол Google play-с татан авч, суулгаж ашиглах боломжтой.

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН
ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

**СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ,
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**

**9 сар
2019**

Баруун-Урт сум

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл	3
Аргачлалын тайлбар	4-5
Товч танилцуулга	6-18
Үндсэн үзүүлэлтүүд	19

I. Нийгмийн үзүүлэлт

I.1 Хөдөлмөр	20-22
I.2 Нийгмийн даатгал, нийгмийн халамж	23-24
I.3 Боловсрол	25-29
I.4 Эрүүл мэнд	30-31
I.5 Соёл, урлаг	33
I.6 Газар өмчлөл	33
I.7 Гэмт хэрэг	34-35

II. Эдийн засгийн үзүүлэлт

II.1 Мөнгө, банк, даатгал	36-37
II.2. Төрийн санхүү	37-39
II.3 Төсөл хөтөлбөр	40-41
II.4 Үнэ	42-43
II.5 Хөдөө аж ахуй	44-49
II.6 Аж үйлдвэр	50-52

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:

Сумдын нэр:

АС Асгат	ТШ Түвшинширээ
БД Баяндэлгэр	ТЦ Түмэнцогт
ДА Дарьганга	УБ Уулбаян
МХ Мөнххаан	ХА Халзан
НА Наран	ЭЦ Эрдэнэцагаан
ОН Онгон	БУ Баруун-Урт
СҮ Сүхбаатар	

II. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX ...г.м)

Тухай сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IX зэргээр илэрхийлэв.

III. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:

...	Мэдээлэл байхгүй	x	Бүтцийн өөрчлөлт
0.0	Маш бага тоо	+, -	Зөрүү
-	Гүйцэтгэл байхгүй	*	Дахин

┌ "Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

IV. 19-18 нь 2019 оны үзүүлэлтийн тухайн оны үзүүлэлтээс өсч, буурсан абсолют өөрчлөлт.

V. "Төл" нь төлөвлөгөөг, "Гүйц" нь гүйцэтгэл.

VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

- **Хөдөлмөр:** Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газрын хөдөлмөрийн хэлтэст бүртгүүлсэн хүмүүс орсон болно.
- **Тэтгэвэр, тэтгэмж:** Уг мэдээг нийгмийн даатгал, халамж үйлчилгээний хэлтсүүд нь гарган нэгтгэж ирүүлдэг.
- **Эрүүл мэнд:** Уг салбарын мэдээнүүдийг холбогдох газар, хэлтсүүд нь нэгтгэн гаргаж ирүүлдэг.
  - **1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
  - **1-5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг** 1-5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.
- **Соёл, урлаг:** Соёл, урлагийн үйл ажиллагааг эрхэлдэг газрууд нь мэдээг нэгтгэн гаргаж ирүүлдэг.
- **Газар өмчлөгч:** Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газар нь сумдаас мэдээллийг авч нэгтгэн ирүүлсний дагуу мэдээллийг хүргэдэг.
- **Гэмт хэрэг:** Эрүүгийн хуульд эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан, нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг гэмт хэрэг гэнэ. Гэмт хэргийн нийгмийн аюулын шинж чанар, хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Эрүүгийн хууль шинэчлэгдсэнтэй холбогдон гэмт хэргийн нэр төрөл урьдынхаас нилээд өөрчлөгдсөн.

- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах, бусдын эд хөрөнгийг булаах, бусдын эд хөрөнгийг дээрэмдэх, бусдын эд хөрөнгийг залилан мэхэлж авах, бусдын эд хөрөнгийг завших, үрэгдүүлэх гэмт хэргийг хамруулсан.
- 18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог гаргахдаа нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог оны эхний 18 ба түүнээс дээш насны хүн амд харьцуулан тооцно.

- **Мөнгө, банк, даатгал:** Монгол банк арилжааны банкуудаас мэдээг авч нэгтгэн, банкуудын үндсэн материалын хамт ирүүлдэг. Даатгалын үйл ажиллагаа эрхэлдэг компаниуд үндсэн үйл ажиллагааны мэдээллийг гаргаж ирүүлдэг.
- **Төсөл:** Засгийн газрын зарим гол төслүүд болон сангуудын хөрөнгийн зээл олголт, үйл ажиллагааны мэдээллийг холбогдох хэлтэс, агентлагууд гаргаж ирүүлдэг.
- **Төрийн санхүү:** Төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Олон Улсын Валютын Сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн жил бүр гаргаж байна. Аймгийн төсвийн орлого нь аймаг, сумын төсвийн орлогоос бүрдэнэ. Аймгийн төсвийн мэдээг Санхүү төрийн сангийн хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Хэрэглээний үнийн индекс /ХҮИ/ гэдэг нь** өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.
Үндэсний статистикийн хороо нь хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, 2008 оны 1 дүгээр сараас олон улсын нийтлэг арга зүйн дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн 2010 оны хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн.
- **Хөдөө аж ахуй:** Мал төллөлт, төл бойжилт, мал хорогдол, тариалсан талбайн мэдээг багийн Засаг дарга нар хариуцан цуглуулж, сумын тамгын газарт нэгтгэн ирүүлдэг.
- **Аж үйлдвэр:** Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үндсэн нэгжүүд мэдээг ирүүлдэг.

Нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцохдоо: гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно.

Борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд оны үнээр үнэлж, худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Сүхбаатар аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал (2019 оны эхний 9 сарын байдлаар)

I. Нийгмийн үзүүлэлт

I.1. Хүн ам

Эрүүл мэндийн газраас эрхлэн гаргадаг мэдээгээр 2019 оны эхний 9 сард 994 хүүхэд шинээр мэндэлж, 270 хүн нас баржээ. Хүн амын цэвэр өсөлт 724 болж урьд оны мөн үеийнхээс 1.8 хувиар буюу 13-аар өслөө. 1000 хүнд ногдох төрөлт 16.0, нас баралт 4.4 байгаа нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад төрөлт 0.2, нас баралт 0.1 пунктээр тус тус буурсан байна.

Зураг.I.1 Төрсөн хүүхэд, нас барсан хүний тоо, жил бүрийн эхний 9 сард

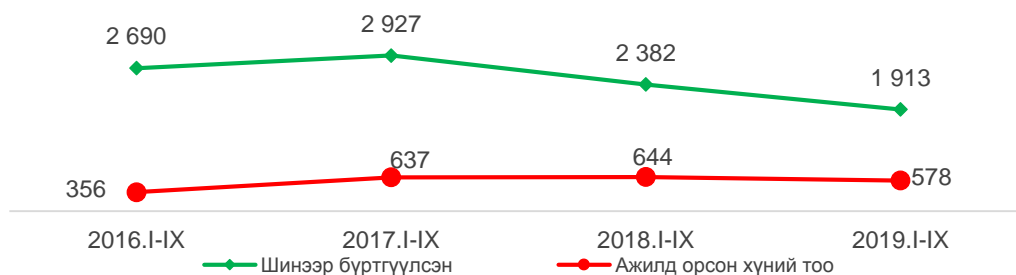

I.2 Хөдөлмөр

Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн ажил хайгч иргэдийн тоо 2019 оны 9 дүгээр сарын эцэст 941 болсны 432 нь эмэгтэйчүүд байна. Эдгээр бүртгэлтэй ажил хайгчдын 744 нь ажилгүй иргэд байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 3.5 хувь буюу 27 хүнээр буурч, 2018 оны 12 дугаар сарын эцсээс 15.0 хувь буюу 97 хүнээр өссөн байна.

Эхний 9 дүгээр сарын байдлаар хөдөлмөрийн хэлтэст 1913 иргэн шинээр бүртгүүлсний 578 иргэн ажилд зуучлагдан орсон байна.

Зураг.I.2.1 Хөдөлмөр эрхлэлтийн байгууллагад шинээр бүртгүүлсэн болон ажилд зуучлагдан орсон иргэд

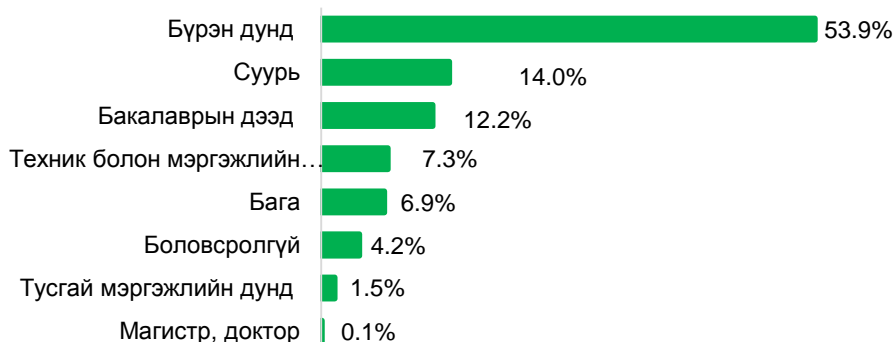

Ажилгүй иргэдийг насны ангиллаар нь үзвэл 399 буюу 53.6 хувь нь 15-34 насны залуучууд байна.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 0.1 хувь нь магистр, доктор, 12.2 хувь нь дээд, 1.5 хувь нь тусгай дунд, 7.3 хувь нь мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой, 53.9 хувь нь бүрэн дунд, 14.0 хувь нь суурь, 6.9 хувь нь бага боловсролтой, 4.2 хувь нь боловсролгүй хүмүүс байна.

Зураг.1.2.2 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, боловсролын түвшингээр, 9 дүгээр сарын байдлаар

Эхний 9 дүгээр сарын байдлаар 455 шинэ ажлын байр бий болсны дотор үйлчилгээний бусад үйл ажиллагааны салбар 147 буюу 32.3 хувьтай, төрийн удирлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа 129 буюу 28.4 хувьтай, Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар 59 буюу 13.0 байгаа нь хамгийн өндөр үзүүлэлттэй байна.

1.3 Нийгмийн даатгал, халамж:

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого 13.4 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 3.3 тэрбум төгрөг буюу 32.7 хувиар өсчээ.

Нийт 8.0 мянган иргэнд 28.3 тэрбум төгрөгийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгосноос 6.1 мянган өндөр настанд 18.0 тэрбум төгрөг, 1.2 мянган тахир дутуу иргэнд 3.1 тэрбум төгрөг, 0.4 мянган тэжээгчээ алдсан иргэнд 1.0 тэрбум, 0.3 мянган иргэнд цэргийн тэтгэвэр 6.1 тэрбум төгрөг, үйлдвэрийн осол мэргэжилээс шалтгаалах өвчний тэтгэмжийг 0.3 мянган иргэнд 0.1 тэрбум төгрөгийг тус тус бүрэн олгожээ. Тэтгэвэр, тэтгэмж авагчдын тоо өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 1.4 хувиар буурчээ.

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газраас эхний 9 сарын байдлаар давхардсан тоогоор 28.5 мянган иргэнд 5.5 тэрбум төгрөгийн хөнгөлөлт, тусламж, тэтгэмжийг олгожээ.

Хөнгөлөлт, тусламж, тэтгэмжийг төрлөөр авч үзвэл: Халамжийн тэтгэврийг 1.3 мянган иргэнд 1.8 тэрбум төгрөг, халамжийн тэтгэмжийг 2.0 мянган иргэнд 1.0 тэрбум төгрөг, хүнс тэжээлийн хөтөлбөрийн зардлыг 7.2 мянган иргэнд 0.7 тэрбум

төгрөг, эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмжийг 5.6 мянган иргэнд 0.5 тэрбум төгрөг, ахмад настны нийгмийн хамгааллын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт тусламжийг 4.3 мянган иргэнд 0.3 тэрбум төгрөг, насны хишгийг 2.5 мянган иргэнд 0.4 тэрбум төгрөг, алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд олгосон тусламжийг 5.1 мянган иргэнд 0.7 тэрбум төгрөг, бусад хөнгөлөлт тусламжийг 0.5 мянган иргэнд 0.1 тэрбум төгрөгийг тус тус эзэлж байна.

1.4 Боловсрол, шинжлэх ухаан

Ерөнхий боловсролын сургуульд 2019-2020 оны хичээлийн жилд 12.3 мянган суралцагчид байгаагийн 49.8 хувь болох 6.1 мянга нь эмэгтэй сурагчид байна. Өмнөх оны мөн үеэс сурагчдын тоо 6.3 хувь буюу 734 хүүхдээр өсчээ.

Нийт сурагчдын 54.2 хувь болох 6.7 мянга нь 1-5-р ангид, 30.2 хувь болох 3.7 мянга нь 6-9-р ангид, 15.6 хувь болох 1.9 мянга нь 10-12-р ангид суралцаж байна.

Энэ хичээлийн жилд 1-р ангид 1.4 мянган сурагч элсэн орсны 47.0 хувь болох 664 эмэгтэй сурагч байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 3.1 хувь буюу 43 сурагчаар өссөн байна. Мөн 12-р ангид 0.6 мянган сурагч байгаагийн 58.0 хувь буюу 346 нь эмэгтэй сурагчид байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 2 дахин буюу 180 сурагчаар өссөн байна.

Энэ хичээлийн жилд 424 бүлэг хичээллэж байгаа бөгөөд нэг ангид 29 сурагч ногдож байна. 1 багшид ногдох сурагчийн тоо 20 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үетэй адил түвшинд байна.

Нийт ажиллагсдын 58.0 хувь болох 610 нь үндсэн багш байна. Үүний 79.2 хувь болох 483 нь эмэгтэй багш нар байна. Өмнөх оны мөн үеэс багш нарын тоо 5.9 хувиар өссөн байна.

Дотуур байранд 1047 сурагч амьдарч байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 10.0 хувь буюу 95 сурагчаар өсчээ.

Зураг 1.4.1 Ерөнхий боловсролын сургуульд суралцагчдын тоо

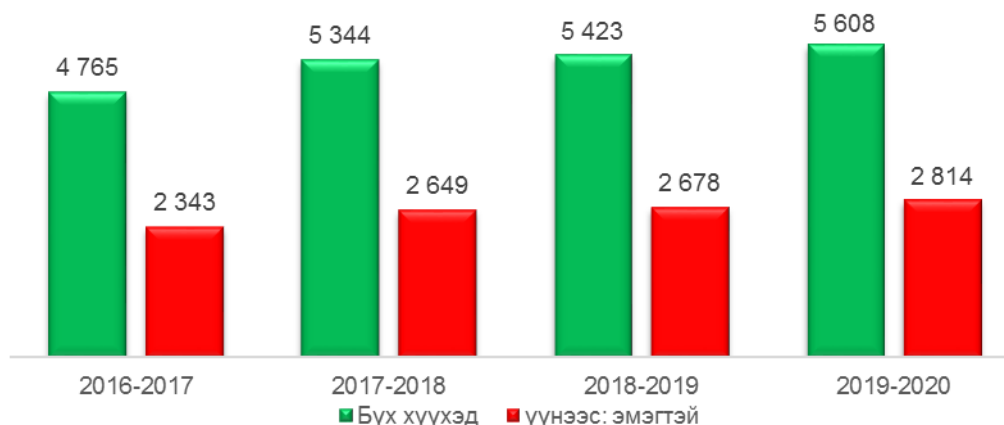

Сургуулийн өмнөх боловсрол 2019-2020 оны хичээлийн жилд 171 бүлэгт 5.6 мянган хүүхэд хүмүүжиж байгаагийн 50.2 хувь буюу 2.8 мянга нь эмэгтэй хүүхэд байна. Өмнөх оны мөн үеэс 3.4 хувь буюу 185 хүүхдээр өсчээ.

Нийт хүмүүжиж байгаа хүүхдийн 4.4 мянга болох 79.4 хувь нь үндсэн цэцэрлэгт, 1.1 мянга болох 20.6 хувь нь хувилбарт сургалтанд хамрагджээ. Нийт ажиллагсдын 28.3 хувь болох 167 нь үндсэн багш байна.

Зураг 1.4.2 Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдсан хүүхдийн тоо

Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв: Сүхбаатар аймаг дахь мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд 2019-2020 оны хичээлийн жилд 13 мэргэжлээр 404 суралцагчид суралцаж байгаагийн 41.5 хувь болох 168 нь эмэгтэй суралцагчид байна. Өмнөх оны мөн үеэс нийт суралцагчдын тоо 22.4 хувь болох 74 суралцагчаар өссөн байна.

Нийт суралцагчдын 91.6 хувь болох 370 нь мэргэжлийн боловсрол эзэмшихээр сурч байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 78.7 хувь буюу 160 суралцагчаар өссөн байна.

Мэргэжил олгох 1 жилийн сургалтанд 34 хүн сурч байгаа бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 27.6 хувь буюу 89 хүнээр буурсан байна. Нийт суралцагчдын 16.3 хувь нь барилгын засал чимэглэгч, 8.7 хувь нь барилгын цахилгаанчин, 6.4 хувь нь гоо засалч, 6.2 хувь нь авто машины засварчин, 16.6 хувь нь тогооч, 10.1 хувь нь гагнуурчин мэргэжлээр сурч байгаа нь олонх байна.

Зураг 1.4.3 Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвд суралцагчдын тоо

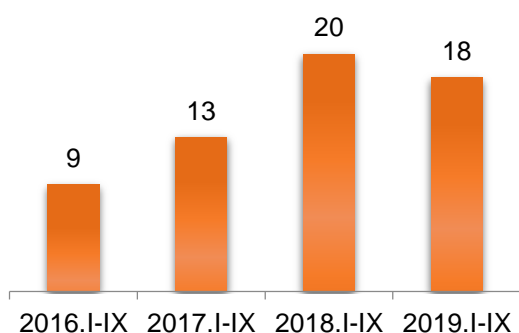

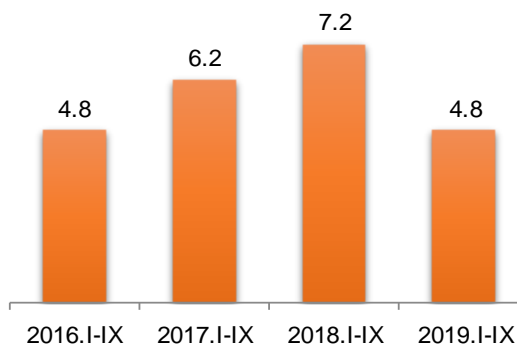
I.6 Соёл, урлаг:

Хөгжимт жүжгийн театр: : 4.8 мянган үзэгчдэд 18 тоглолтоор үйлчилж, 5.2 сая төгрөгийн орлоготой ажилласан байна. Өмнөх оны мөн үеэс үзэгчдийн тоо 33.3 хувь, тоглолтын тоо 10.0 хувь, орлогын хэмжээ 33.3 хувиар тус тус буурчээ.

Зураг I.6.1 Нийт тоглолтын тоо

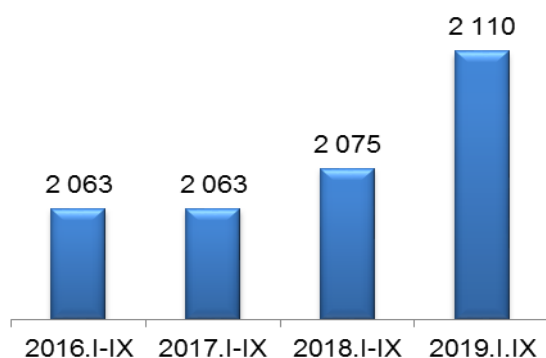

Зураг I.6.2 Нийт үзэгчдийн тоо, мян.хүн

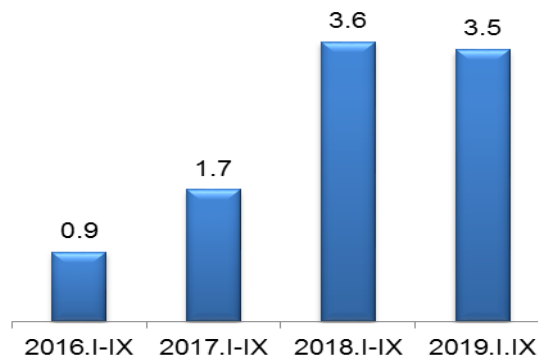

Музей: 2.1 мянган үзмэрээр 3.5 мянган хүнд үйлчилж, 2.3 сая төгрөгийн орлоготой ажилласан байна. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад үзэгчдийн тоо 2.8 хувиар буурч, орлого нь 55.4 хувь, үзмэрийн тоо 1.7 хувиар тус тус өсчээ.

Зураг I.6.3 Нийт үзмэрийн тоо

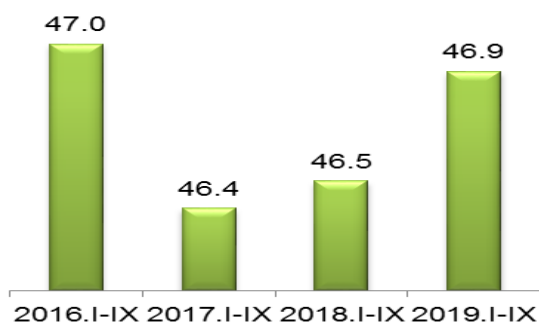

Зураг I.6.4 Нийт үзэгчдийн тоо

Номын сан Нийт 46.9 мянган номоор 5.4 мянган уншигчдад үйлчилсэн нь өмнөх оны мөн үеэс номын тоо 0.9 хувиар өсч, уншигчдын тоо 51.3 хувиар буурчээ.

Зураг I.6.5 Нийт номын тоо

Зураг I.6.6 Нийт уншигчдын тоо, мян.хүн

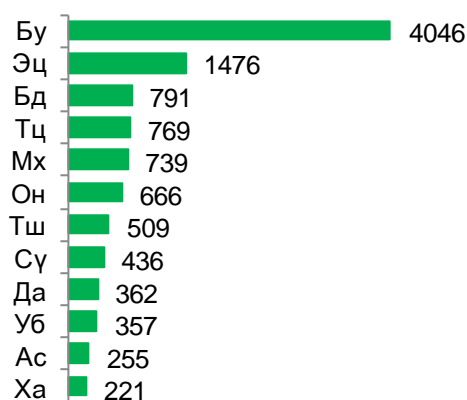

I.7 Газар өмчлөл:

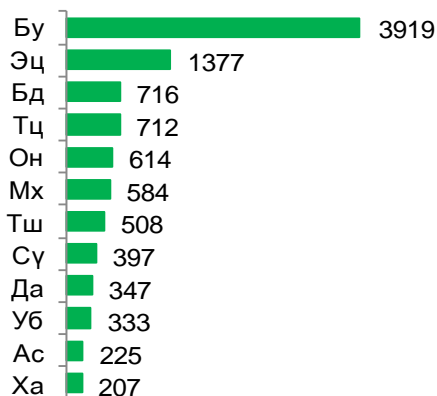
1.7.1 Аймгийн хэмжээнд өссөн дүнгээр нийт 10.8 мянган иргэн газар өмчилж авахаар өргөдөл гаргаснаас 10.1 мянган иргэнд 912.6 га газар өмчлүүлэх шийдвэр гараад хэрэгжиж байна. Өмнөх оны мөн үеэс өргөдөл гаргасан иргэдийн тоо 0.3 мянга буюу 3.3 хувиар өсчээ.

Шинээр 70 иргэн өргөдөл гаргаснаас Засаг даргын шийдвэр гарсан 66 иргэнд 10.62 га газрыг тус тус олгоод байна.

Зураг I.7.1 Газар өмчлөх өргөдөл гаргасан иргэдийн тоо

Зураг I.7.2 Засаг даргын шийдвэр гарсан иргэдийн тоо

I.8 Гэмт хэрэг

Энэ оны 3-р улирлын байдлаар нийт 379 хэрэг бүртгэгдэж, гэмт хэргийн улмаас 17 хүн нас барж, 97 хүн гэмтэж бэртсэн байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 119 үйлдэл буюу 45.8 хувиар өсчээ.

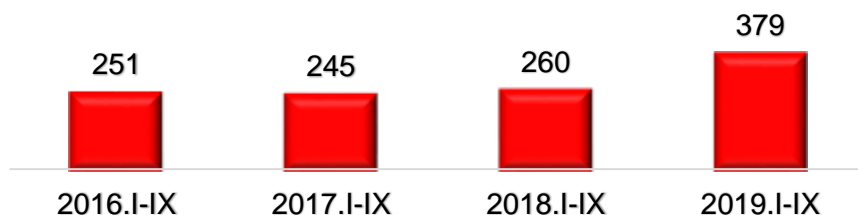
Гэмт хэргийн улмаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд 1.1 тэрбум төгрөгийн хохирол учирсны 29.7 хувийг нөхөн төлүүлсэн байна.

Гэмт хэрэгт 234 хүн холбогдон сэжиглэгдсэний 35.5 хувь нь согтуугаар, 21.8 хувь нь бүлэглэнгээр хэрэг үйлджээ.

Нийт 380 хүн эрүүлжүүлэгдсэн нь урьд оны мөн үеэс 14 хүн буюу 3.8 хувиар өссөн байна. Нийт эрүүлжүүлэгдсэн хүмүүсээс 124 хүн баривчлагдаж захиргааны арга хэмжээ авхуулсан байна.

Аймгийн хэмжээнд гэмт хэргийн илрүүлэлт 42.9 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 13.6 пунктээр буурсан байна.

Зураг I.8 Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо

II. Эдийн засгийн үзүүлэлт

II.1 Мөнгө, банк, даатгал

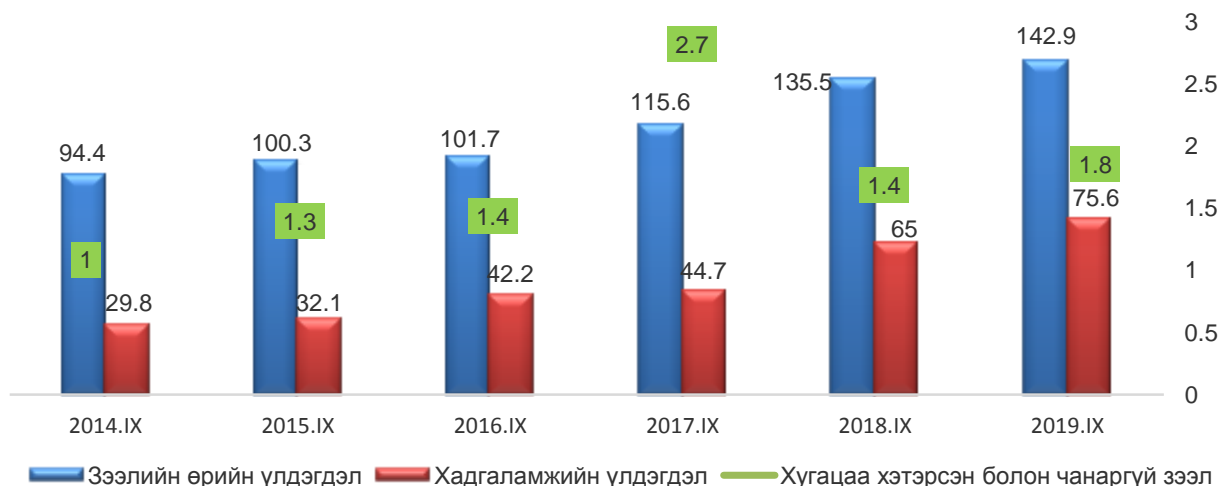
Монгол банкны мэдээгээр орон нутагт үйл ажилагаагаа явуулж буй банкуудаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 142.9 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь оны эхнээс 27.8 тэрбум төгрөг буюу 24.2 хувиар, өмнөх оны мөн үеэс 7.4 тэрбум төгрөг буюу 5.5 хувиар тус тус өссөн байна.

Банкуудад хадгалуулсан иргэдийн төгрөгийн хадгаламжийн хэмжээ 75.3 тэрбум төгрөг болж оны эхнээс 18.9 тэрбум төгрөг, өмнөх оны мөн үеэс 10.7 тэрбум төгрөгөөр тус тус өсчээ.

Чанаргүй хугацаа хэтэрсэн зээл эхний 9 сарын эцэст 1.8 тэрбум болж өмнөх сараас 36.9 сая төгрөгөөр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 0.4 тэрбум төгрөг өссөн байна. Нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 1.3 хувийг эзэлж байна.

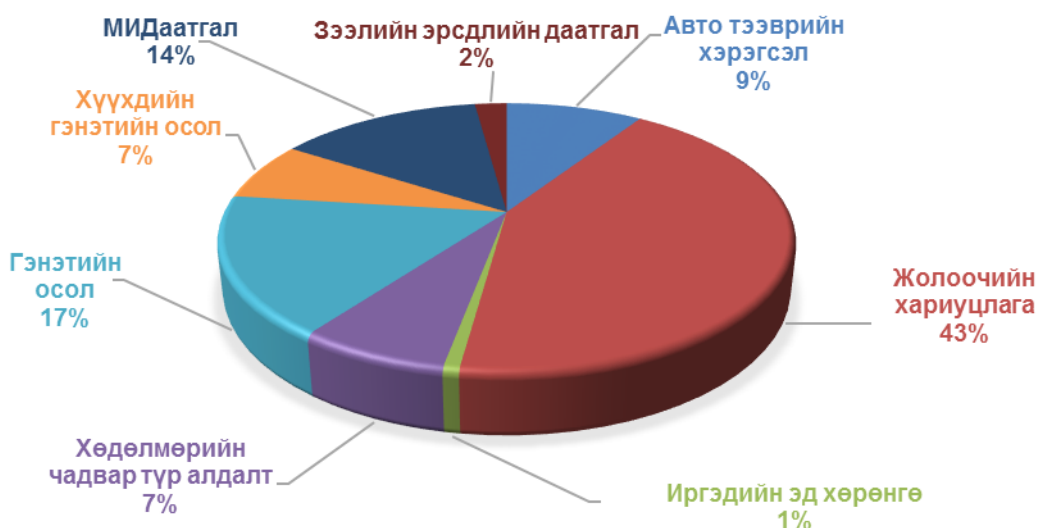
Зураг II.1.1 Зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламжийн үлдэгдэл, хугацаа хэтэрсэн болон чанаргүй зээл сарын эцэст, тэрбум төг

Даатгал: орон нутагт үйл ажиллагаагаа явуулж буй даатгалын байгууллагуудын хураамжийн орлого 446.6 сая төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 1.1 хувиар өссөн байна.

Нөхөн төлбөр 361 хүнд 79.7 сая төгрөг олгосны дотор авто тээврийн хэрэгсэлд 10.5 сая, жолоочийн хариуцлагад 38.1, иргэдийн эд хөрөнгөнд 2.6 сая, гэнэтийн осолд 4.7 сая, хөдөлмөрийн чадвар түр алдалт 6.4 сая, хүүхдийн гэнэтийн осолд 17.5 сая төгрөгийг тус тус олгожээ.

Зураг II.1.2 Даатгалын төрлөөр

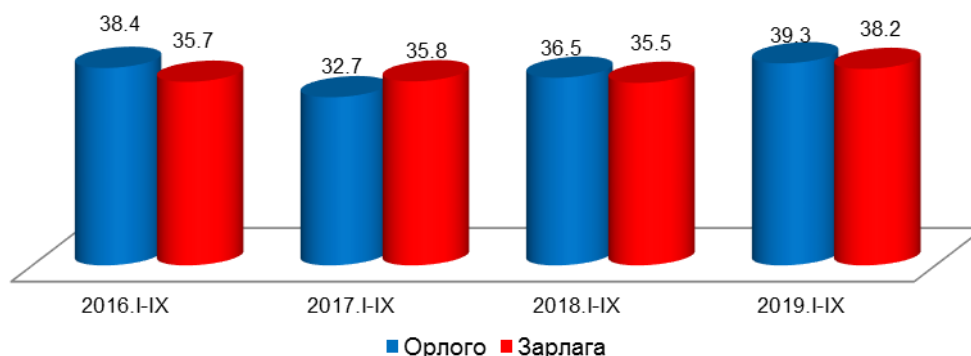
II.2 Төрийн санхүү:

Аймгийн төсвийн нийт орлого эхний 9 сард 39.9 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 2.8 хувь буюу 7.8 тэрбум төгрөгөөр, төсвийн зарлага санхүүжилт 38.2 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 2.7 тэрбум төгрөг буюу 7.6 хувиар тус тус өссөн байна.

Орон нутгийн төсөвт 8.9 тэрбум төгрөг төвлөрүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 12.1 хувиар өссөн гүйцэтгэлтэй гарчээ.

Эхний 9 сарын байдлаар Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг 6.6 тэрбум төгрөг авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 30.6 хувиар, орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох шилжүүлэг 3.0 тэрбум төгрөг авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 2.1 дахин тус тус өсч, харин Улсын төсвөөс олгох тусгай зориулалтын шилжүүлэг 19.9 тэрбум төгрөг авсан нь өмнөх оны мөн үеэс 5.3 хувиар буурсан байна.

Зураг.II.2 Төсвийн орлого, зарлага, тэрбум.төг

Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 2.0 тэрбум төгрөг, улсын төсвөөс 3.4 тэрбум төгрөг, нийт 5.4 тэрбум төгрөгний хөрөнгө оруулалтыг эхний 3-р улирлын байдлаар хийгээд байна.

II.3 Төсөл хөтөлбөр: Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих сангийн төслийг 2 төсөлд 130.0 сая төгрөг олгосон байна. Үүнээс дурьдвал: Гутал үйлдвэрлэх төсөл 20.0 сая, хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл төсөлд 110.0 төгрөгийн төсөл санхүүжилт хийгдээд байна.

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газраас ААНБ, иргэн 329 хүнд 542.2 сая.төгрөгийн төсөл хөтөлбөр хэрэгжүүлээд байна. Үүнээс дурьдвал:

Аймгийн хэмжээнд 47 өрхийг 215.0 сая төгрөгөөр малжуулах хөтөлбөрт хамруулсан. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний ажлын байрын дэмжих хөтөлбөрийн хэмжээнд 11 иргэнд 40.0 сая, залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөрийн хүрээнд 9 иргэнд 90.0 сая, нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах хөтөлбөрийн хэмжээнд 154 иргэнд 42.2 сая, ахмад настны зөвлөх үйлчилгээнд 12 иргэнд 21.0 сая, хүнсний ногоо тариалах хөтөлбөрийн хүрээнд 54 иргэнд 20.0 сая,

ажлын байрыг дэмжих хөтөлбөрийн хүрээнд 42 иргэнд 114.0 сая төгрөгийн төсөл санхүүжилтийг олгоод байна.

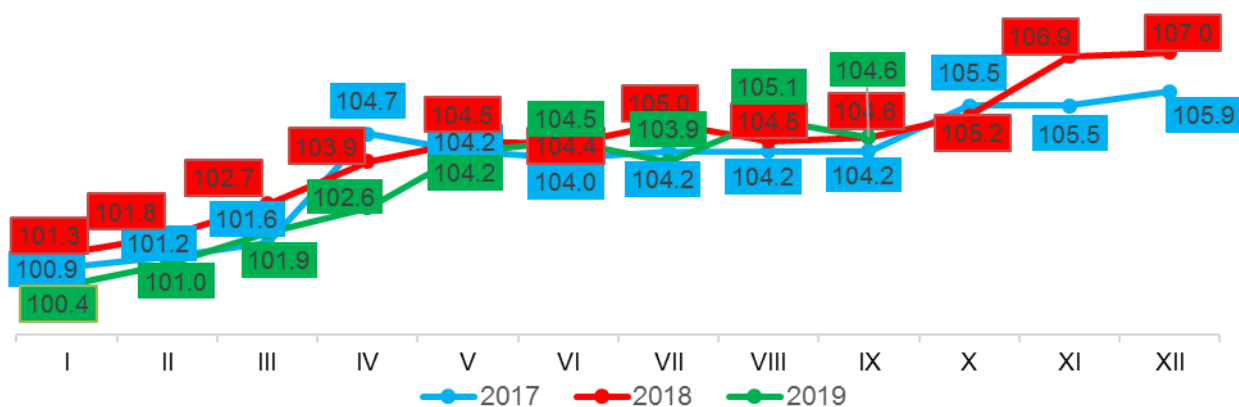

II.4 Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны 9 дүгээр сард өмнөх сараас 0.2 хувь, өмнөх оны мөн үеэс 7.0 хувь, жилийн эцсээс 4.6 хувиар тус тус өслөө.

Зураг II.3 Хэрэглээний үнийн индекс (өмнөх оны 12 сар=100)

Хүснэгт II.3 Хэрэглээний үнийн индекс, 2019 оны 9 дүгээр сар, бүлгийн дүнгээр

Бараа үйлчилгээний бүлэг	$\frac{2019.IX}{2018.IX}$	$\frac{2019.IX}{2018.XII}$	$\frac{2019.IX}{2019.VIII}$
Ерөнхий индекс	107.0	104.6	100.2
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	111.5	109.1	100.4
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	104.5	104.3	100.4
Хувцас, бөс бараа, гутал	108.9	102.6	100.2
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	105.9	105.3	100.1
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	103.8	102.9	100.0
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	105.4	105.9	100.2
Тээвэр	102.8	100.7	100.0
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	104.7	100.0	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ	102.1	102.1	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	110.7	110.7	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	107.8	107.8	100.6
Бусад бараа, үйлчилгээ	108.3	106.7	100.2

Ерөнхий индекс өмнөх жилийн эцсээс 4.6 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 9.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодисийн бүлгийн үнэ 4.3 хувь, хувцас бөс барааны бүлгийн үнэ 2.6 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 2.9 хувь, эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 5.9 хувь, тээврийн бүлгийн үнэ 0.7 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын барааны бүлгийн үнэ 2.1 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 5.3 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 7.8 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлгийн үнэ 10.7 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 6.7 хувиар тус тус өссөн нь нөлөөлжээ.

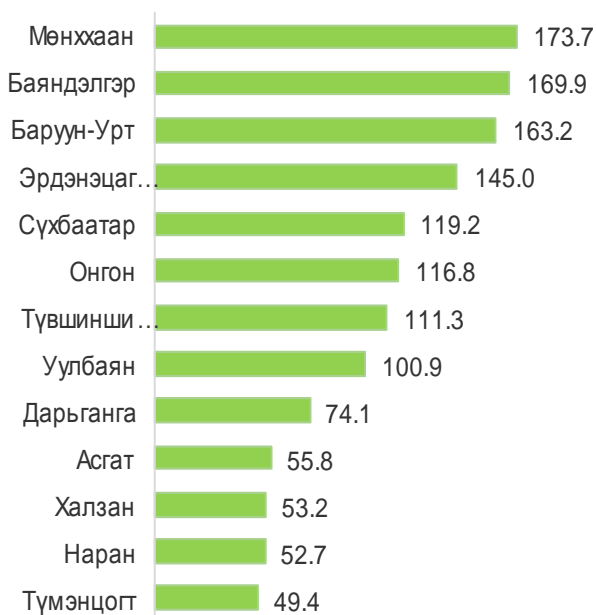
II.5 Хөдөө аж ахуй

Мал төллөлт, төл бойжилт. Оны эхний төллөх насны хээлтэгч малын 84.8 хувь буюу 1.4 сая хээлтэгч эхний 9 сарын байдлаар төллөсөн байна. Таван төрлөөр нь авч үзвэл: эм хонь 86.8 хувь, эм ямаа 84.9 хувь, гүү 74.6 хувь, үнээ 77.9 хувь, ингэ 40.6 хувь тус тус төллөжээ.

Гарсан төлийн 95.3 хувь болох 1.3 сая төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 0.1 саяаар өссөн байна.

Төл бойжилтыг төрлөөр нь авч үзвэл: Унага 96.9 хувь, тугал 98.9 хувь, хурга 95.3 хувь, ишиг 94.4 хувь, ботго 98.4 хувь байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс ботго, тугал 0.2-0.3 пунктээр өсч, бусад төрөлдөө 0.2-1.4 пунктээр буурсан байна.

Зураг-II.4.1 Төллөсөн хээлтэгчийн тоо, сумаар, мян.толгой, 2019 оны эхний 9 сарын байдлаар

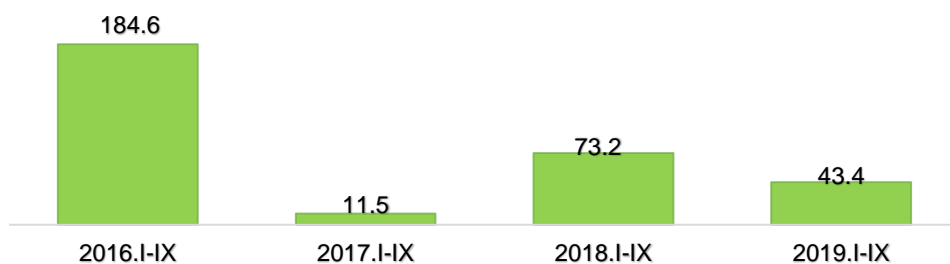
Зураг-II.4.2 Бойжуулсан төлийн тоо, сумдаар, мян.толгой, 2019 оны эхний 9 сарын байдлаар

Малын онд оролт: Том малын зүй бус хорогдол эхний 9 сард 43.4 мянган толгой болж, өмнөх оны мөн үеэс 29.8 мянган толгойгоор буюу 40.7 хувиар буурсан байна. Том малын хорогдлыг төрлөөр нь авч үзвэл: тэмээ 22, адуу 6.0 мянга, үхэр 1.2 мянга, хонь 20.5 мянга, ямаа 15.6 мянган толгой байна. Малын нийт хорогдлын 47.3 хувийг хонь эзэлж байна.

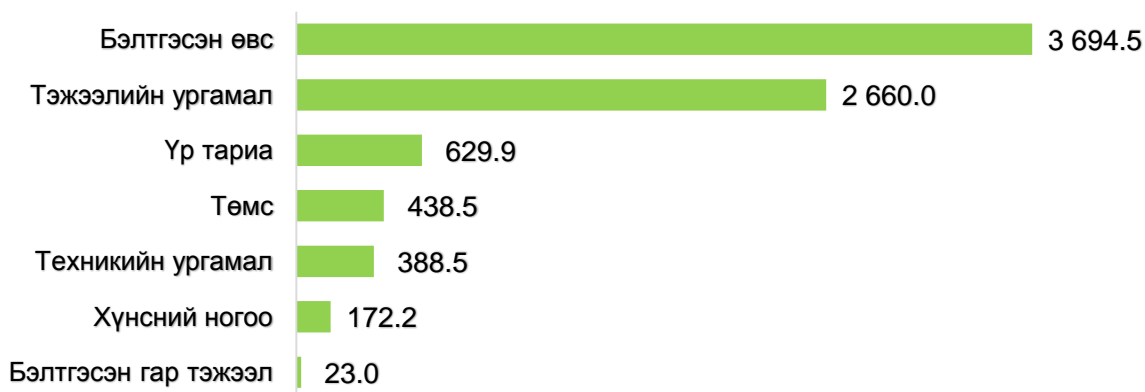
Зураг-II.4.3 Том малын зүй бусын хорогдол, мян.тол

Аймгийн хэмжээнд хорогдсон бүх мал нь оны эхний малын 1.2 хувийг эзэлж байна. Нийт хорогдолд өвчнөөр хорогдсон мал 0.3 хувь буюу 118 толгой болж, өмнөх оны мөн үеэс 19.2 хувиар өсчээ.

Ургац хураалт, хадлан бэлтгэл: Ургац хураалтын явцын мэдээгээр аймгийн хэмжээнд эхний 9 дүгээр сард 0.6 мянган тн үр тариа, 438.5 тн төмс, 172.2 тн хүнсний ногоо, 388.5 тн техникийн ургамал, 2.6 тн тэжээлийн ургамал бэлтгэсэн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс үр тариа 15.8 хувь, төмс 0.9 хувь, хүнсний ногоо 19.8 хувиар тус тус буурчээ.

Зураг II.4.3 Хураасан ургац. тн-оор

II.6 Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр 36.0 тэрбум төгрөг болж өмнөх оноос 3.0 тэрбум төгрөг буюу 7.7 хувиар буурчээ. Ангиллаар нь өмнөх онтой харьцуулан авч үзвэл: цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамжийн салбарынх 2.2 тэрбум төгрөг буюу 5.1 хувиар, боловсруулах аж үйлдвэрийнх 3.2 тэрбум төгрөг буюу 3 дахин тус тус өсч, уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарынх 30.6 тэрбум төгрөг буюу 14.6 хувиар буурсан байна.

Оны үнээр 215.1 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 0.7 тэрбум төгрөгөөр дээгүүр гүйцэтгэлтэй байна.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүнээс хайрга, түгээсэн цэвэр ус, бууз, банш, боловсруулсан сүү, бялуу, нарийн боов, талх, цэвэр ус, хэвийн боов, хэрчсэн гурил, адууны мах, ажлын хувцас, дээлнээс бусад монгол хувцас, монгол гутал, монгол дээл, тэрлэг, туурга, уул уухайн зориулалтын уут, шуудай, гал тогооны өрөөний модон тавилга, төрөл бүрийн модон эдлэл, цаасан уут, тор, бетон зуурмаг, замын хавтан хашлага, улаан тоосго, хүрмэн блок зэрэг нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт өмнөх оны мөн үеэс өссөн байна.

СҮХБААТАР АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН

ХЭЛТСИЙН ДАРГА

Т.ЭРДЭНЭБАТ

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жил бүрийн эхний 9 дүгээр сарын байдлаар

	Хэмжих нэгж	2017	2018	2019	Зөрүү	$\frac{2019}{2018}$ %
Нийгмийн статистикийн үзүүлэлтүүд						
Төрсөн хүүхэд	хүн	898	984	994	10	101.0
Нялхасын эндэгдэл	хүн	14	11	9	- 2	81.8
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	хүн	807	771	744	- 27	96.5
Халдварт өвчнөөр өвчдөгчид	хүн	962	529	620	91	117.2
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	245	260	379	119	145.8
Хэрэгт холбогсод	хүн	194	185	234	49	126.5
Макро эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт						
Хэрэглээний үнийн индексийн өөрчлөлт, оны эцэстэй харьцуулснаар, хувиар						
	хувь	104.2	104.6	104.6	-	100.0
Иргэдийн хадгаламж	сая.төг	44 669.3	64 970.0	75 631.4	10 661.4	116.4
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	сая.төг	115 569.5	135 510.7	142 907.3	7 396.6	105.5
Орон нутгийн төсвийн орлого	сая.төг	23 784.5	36 478.6	39 330.4	2 851.8	107.8
Орон нутгийн төсвийн зарлага	сая.төг	20 462.4	35 511.4	38 222.3	2 710.9	107.6
Төлөлсөн хээлтэгч	тол	1 183 132	1 295 415	1 385 055	89 640	106.9
-Ингэ	тол	1 296	1 252	1 282	30	102.4
-Гүү	тол	68 185	71 514	76 590	5 076	107.1
-Үнээ	тол	66 313	68 267	75 646	7 379	110.8
-Эм хонь	тол	640 164	712 162	770 828	58 666	108.2
-Эм ямаа	тол	407 174	442 220	460 709	18 489	104.2
Бойжуулсан төл	тол	1 183 619	1 258 048	1 324 540	66 492	105.3
-Ботго	тол	1 282	1 229	1 262	33	102.7
-Унага	тол	67 818	70 328	74 225	3 897	105.5
-Тугал	тол	65 931	67 306	74 821	7 515	111.2
-Хурга	тол	640 900	690 947	737 073	46 126	106.7
-Ишиг	тол	407 688	428 238	437 159	8 921	102.1
Том малын зүй бусын хорогдол	тол	11 519	73 229	43 440	-29 789	59.3
- Тэмээ	тол	16	28	22	- 6	78.6
- Адуу	тол	334	3 739	6 021	2 282	161.0
- Үхэр	тол	3 984	6 839	1 229	-5 610	18.0
- Хонь	тол	4 334	29 283	20 529	-8 754	70.1
- Ямаа	тол	2 851	33 340	15 639	-17 701	46.9
Үүнээс: Өвчнөөр хоргдсон мал	тол	4 219	99	118	19	119.2
- Тэмээ	тол	-	-	-	-	-
- Адуу	тол	-	-	23	-	-
- Үхэр	тол	2 704	47	36	- 11	76.6
- Хонь	тол	1 431	45	59	14	131.1
- Ямаа	тол	84	7	-	-	-
Хураасан ургац, хадлан						
Үүнээс: Үр тариа	тн	1 484.5	748.0	632.9	- 115.1	84.6
Төмс	тн	496.9	442.3	438.5	- 3.8	99.1
Хүнсний ногоо	тн	222.6	214.8	172.2	- 42.6	80.2
Бэлтгэсэн өвс	тн	3 865.0	2 248.0	2 965.0	717.0	131.9
Гар тэжээл	тн	74.0	50.0	23.0	- 27.0	46.0
Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	сая.төг	36 490.7	39 005.4	36 011.1	-2 994.3	92.3
- Борлуулсан бүтээгдэхүүн	сая.төг	173 662.0	214 436.0	215 158.7	722.7	100.3

I.1 ХӨДӨЛМӨР**I.1.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар**

Сум	2017		2018		2019	2019.IX 2018.IX %
	IX	XII	IX	XII	IX	
Асгат	22	14	27	24	8	29.6
Баяндэлгэр	50	47	42	37	42	100.0
Дарьганга	32	27	27	29	48	177.8
Мөнххаан	16	49	59	64	14	23.7
Наран	22	16	22	23	30	136.4
Онгон	9	40	34	53	28	82.4
Сүхбаатар	4	56	75	92	70	93.3
Түвшинширээ	36	49	55	72	31	56.4
Түмэнцогт	33	59	33	23	53	160.6
Уулбаян	73	65	52	34	148	2.8*
Халзан	21	15	39	13	30	76.9
Эрдэнэцагаан	26	178	78	17	70	89.7
Баруун-Урт	463	271	228	166	172	75.4
Дүн	807	886	771	647	744	96.5

I.1.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, боловсрол, насны бүлгээр

Сум	Бүгд	эмэгтэй	Боловсролын түвшингээр								Насны бүлгээр					
			Магистр, доктор	Дээд	Тусгай мэргэжлийн дунд	Техник болон мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд	Суурь	Бага	Боловсролгүй	15-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
Асгат	8	5	-	1	-	-	4	2	1	-	1	2	1	3	1	-
Баяндэлгэр	42	19	1	4	1	2	18	9	5	2	8	14	11	9	-	-
Дарьганга	48	27	-	10	-	12	13	12	-	1	11	17	14	5	1	-
Мөнххаан	14	6	-	3	-	-	11	-	-	-	3	4	3	4	-	-
Наран	30	19	-	5	3	4	12	6	-	-	10	12	2	4	1	1
Онгон	28	14	-	5	-	1	20	2	-	-	3	13	5	5	2	-
Сүхбаатар	70	33	-	7	-	5	46	9	2	1	15	28	16	8	3	-
Түвшинширээ	31	12	-	8	1	3	10	4	4	1	9	10	8	4	-	-
Түмэнцогт	53	26	-	3	2	4	33	2	4	5	10	17	19	6	1	-
Уулбаян	148	68	-	12	1	9	49	33	25	19	24	51	36	28	8	1
Халзан	30	15	-	2	-	1	22	3	2	-	11	8	5	4	2	-
Эрдэнэцагаан	70	26	-	4	-	1	59	3	3	-	9	17	30	14	-	-
Баруун-Урт	172	66	-	27	3	12	104	19	5	2	24	68	48	30	1	1
Дүн	744	336	1	91	11	54	401	104	51	31	138	261	198	124	20	3

I.1.3 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар

Сум	2017		2018		2019	2019.I-IX 2018.I-IX %
	I-IX	I-XII	I-IX	I-XII	I-IX	
Асгат	137	192	124	175	77	62.1
Баяндэлгэр	102	152	72	117	78	108.3
Дарьганга	41	63	103	123	82	79.6
Мөнххаан	79	165	112	239	44	39.3
Наран	185	211	146	153	114	78.1
Онгон	67	157	170	218	28	16.5
Сүхбаатар	123	237	92	154	63	68.5
Түвшинширээ	111	224	153	241	119	77.8
Түмэнцогт	82	128	155	199	109	70.3
Уулбаян	160	177	51	58	222	4.3*
Халзан	67	93	64	120	84	131.3
Эрдэнэцагаан	75	308	69	92	126	182.6
Баруун-Урт	1 698	2 050	1 071	1 341	767	71.6
Дүн	2 927	4 157	2 382	3 230	1 913	80.3

I.1.4 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮНИЙ ТОО, сумаар

Сум	2017		2018		2019	2019.I-IX 2018.I-IX %
	I-IX	I-XII	I-IX	I-XII	I-IX	
Асгат	82	114	57	71	51	89.5
Баяндэлгэр	25	68	28	39	15	53.6
Дарьганга	8	21	43	57	12	27.9
Мөнххаан	5	43	31	98	19	61.3
Наран	86	106	83	87	74	89.2
Онгон	8	43	66	70	5	7.6
Сүхбаатар	37	83	27	41	32	118.5
Түвшинширээ	19	87	71	113	73	102.8
Түмэнцогт	6	12	30	40	20	66.7
Уулбаян	-	19	2	8	32	16*
Халзан	28	42	9	41	32	3.5*
Эрдэнэцагаан	10	26	8	22	6	75.0
Баруун-Урт	313	460	189	251	207	109.5
Дүн	627	1 124	644	938	578	89.8

I.1.5 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙРАНД АЖИЛЛАЖ БАЙГАА ХҮНИЙ ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

Сум	Шинэ ажлын байранд орсон хүний тоо		Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал										
	2018 I-IX	2019 I-IX	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Уул уурхай, олборлолт	Боловсруулах үйлдвэр	Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Мэргэжилтэй, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Мэдээлэл, холбоо	Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Бусад
Асгат	10	37	10	-	-	-	1	-	1	1	9	12	3
Баяндэлгэр	1	13	-	-	1	-	-	-	-	-	10	2	-
Дарьганга	15	16	2	-	-	-	-	-	-	-	5	9	-
Мөнххаан	42	24	-	-	-	-	-	-	-	-	11	13	-
Наран	23	28	-	-	2	7	-	-	-	1	14	3	1
Онгон	11	5	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-
Сүхбаатар	10	15	1	-	-	-	-	-	2	1	5	2	4
Түвшинширээ	22	29	9	-	6	-	-	-	-	-	-	14	-
Түмэнцогт	12	23	12	1	-	-	1	4	-	-	1	4	-
Уулбаян	2	23	-	1	-	-	-	-	-	1	17	2	2
Халзан	3	25	-	-	-	-	1	-	-	1	12	10	1
Эрдэнэцагаан	2	11	-	-	-	-	-	-	-	-	9	2	-
Баруун-Урт	223	206	-	13	-	52	27	-	9	-	31	74	-
Дүн	376	455	34	15	9	59	30	4	12	5	129	147	11

I.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ**I.2.1 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ШИМТГЭЛ, сумаар, сая.төг**

Сум	Нийгмийн даатгалын шимтгэл				үүнээс: сайн дурын даатгал			
	2018.I-IX	2019.I-IX			2018.I-IX	шимтгэлийн орлого		
		Төл	Гүйц	%		Төл	Гүйц	%
Асгат	159.0	201.0	227.8	95.0	32.4	38.6	49.0	159.6
Баяндэлгэр	353.2	459.3	529.3	93.6	56.0	87.5	94.4	99.6
Дарьганга	277.4	307.2	357.3	106.9	45.8	60.2	66.0	156.8
Мөнххаан	290.5	403.3	468.4	93.0	52.6	78.3	89.6	127.7
Наран	190.4	197.4	233.8	113.3	40.5	45.2	51.5	194.7
Онгон	467.5	500.1	630.2	102.7	41.6	62.4	67.1	120.9
Сүхбаатар	260.3	336.9	358.4	102.2	27.7	57.1	52.0	77.6
Түвшинширээ	252.0	294.1	320.8	102.4	33.3	63.0	47.1	88.6
Түмэнцогт	368.7	436.1	531.8	85.2	33.7	44.9	46.4	168.5
Уулбаян	381.4	380.0	428.4	122.0	32.9	53.7	52.0	109.7
Халзан	178.5	202.0	221.2	100.9	15.4	31.4	25.2	78.6
Эрдэнэцагаан	677.2	738.0	892.1	100.6	106.0	116.5	139.5	198.9
Баруун-Урт	6 220.4	6 650.9	8 173.6	103.4	204.5	233.7	294.3	180.7
Дүн	10 076.5	11 106.3	13 373.1	102.3	722.4	972.5	1 074.1	141.2

I.2.2 ТЭТГЭВЭР ОЛГОЛТ, сумаар

Сум	Тэтгэвэр, тэтгэмж авагчдын тоо				Олгосон тэтгэвэр сая.төг			
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	$\frac{2019.I-IX}{2018.I-IX}$ %	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	$\frac{2019.I-IX}{2018.I-IX}$ %
Асгат	217	257	262	118.4	484.2	492.4	742.5	101.7
Баяндэлгэр	1 340	635	620	47.4	1 168.7	1 192.8	1 788.2	102.1
Дарьганга	295	357	363	121.0	660.3	671.2	1 026.2	101.7
Мөнххаан	417	530	518	127.1	971.7	982.1	1 460.0	101.1
Наран	176	213	190	121.0	387.9	402.6	614.2	103.8
Онгон	428	508	504	118.7	1 453.0	1 073.9	1 586.4	73.9
Сүхбаатар	320	392	385	122.5	685.5	713.7	1 056.5	104.1
Түвшинширээ	306	389	386	127.1	703.5	721.9	1 046.0	102.6
Түмэнцогт	311	364	361	117.0	719.5	713.9	1 011.7	99.2
Уулбаян	317	408	391	128.7	731.2	742.3	1 106.6	101.5
Халзан	161	203	201	126.1	363.8	381.4	556.4	104.8
Эрдэнэцагаан	669	793	768	118.5	1 666.1	1 614.5	6 805.9	96.9
Баруун-Урт	2 544	3 073	3 056	120.8	8 302.7	7 397.2	9 540.9	89.1
Дүн	7 501	8 122	8 005	108.3	18 298.2	17 099.9	28 341.5	93.5

I.2.3 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, сая.төг

Үзүүлэлт	2018.I-IX		2019.I-IX	
	Хүн тоо	сая.төг	Хүн тоо	сая.төг
1 Халамжийн тэтгэвэр	1 253	1 601.9	1 320	1 817.8
2 Халамжийн тэтгэмж	2 010	897.5	1 991	1 007.8
1. Амжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1 047	552.4	1 057	626.9
байнгын асаргаа шаардлагатай Ахмад настныг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	593	311.9	571	322.1
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	232	123.9	239	138.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	168	87.2	202	135.2
Бүтэн өнчин хүүхдийг үрчлэн авсан болон асран хамгаалж харгалзан дэмжиж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	17	10.0	16	10.0
Гэр бүлийн тухай хуульд заасны дагуу хүүхдийг гэр бүлдээ авч асрамжилж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	10	7.5	10	9.7
Хүүхэд, төрөл садангүй ганц бие ахмад настан болон ХБ иргэнийг гэр бүлдээ авч асран хамгаалах	27	11.9	19	11.6
2. Асаргааны тэтгэмж	963	345.1	934	380.9
Байнгын асаргаа шаардлагатай 16 ба түүнээс дээш насны иргэн	769	116.2	722	102.2
16 хүртэлх насны байнгын асаргаа шаардлагатай хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж	165	194.1	193	255.9
18 нас хүрээгүй байхдаа бүтэн өнчин болсон 18-24 насны иргэн	8	9.6	3	3.6
Гэнэтийн аюулын улмаас орон гэргүй болсон өрхөд 1 удаа олгох тэтгэмж	15	18.0	11	13.2
Хорих ангиас суллагдсан өөрийн гэр оронгүй иргэн	6	7.2	5	6.0
3 Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	171	24.6	36	21.9
4 Хүнс тэжээлийн хөтөлбөрийн зардал	7 000	638.3	7 181	722.3
5 Ахмад настны нийгмийн хамгаалалын тухай хуулийн дагуу олгогдож байгаа хөнгөлөлт тусламж	3 551	226.4	4 279	284.3
6 Алдар цолтой ахмадуудад олгосон хөнгөлөлт тусламж	14	19.3	16	21.2
7 ХБ-тэй иргэнд олгогдож буй хөнгөлөлт, тусламж	502	102.0	403	88.3
8 Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	5 645	1 639.0	5 631	451.8
0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмж	3 824	1 330.2	3 942	137.3
Жирэмсэн эхийн тэтгэмж	1 636	216.7	1 569	205.8
Ихэр хүүхдийн тэтгэмж	15	30.0	7	14.0
3 ба түүнээс дээш тооны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцэгт жилд 1 удаа	170	62.1	113	94.7
9 Насны хишиг	2 371	371.9	2 517	394.4
10 Алдар эхийн одонтой эхчүүдэд олгосон тусламж	5 000	690.7	5 104	695.7

I.3 БОЛОВСРОЛ

I.3.1. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАГЦАГЧДЫН ТОО /сумдаар/

Сум	Сургуулийн ангилал	Нийт дүн					1-5-р анги			6-9-р анги		10-12-р анги			Үндсэн багшийн тоо	1 багшид ногдох сурагчийн тоо	Дотуур байранд амьдардаг сурагч
		Бүлэг	Бүх сурагчид	Үүнээс: эмэгтэй	Эмэгтэй хүүхдийн эзлэх	Нэг бүлэгт ногдох сурагч	Бүх суралцагчид	Бүгдээс: эмэгтэй	Үүнээс: 1-р ангид	Бүх суралцагчид	Бүгдээс: эмэгтэй	Бүх суралцагчид	Бүгдээс: эмэгтэй	Үүнээс: 12-р ангид			
Ас	дунд	10	240	110	45.8	24.0	147	69	28	93	41	-	-	-	14	17	42
Бд	ахлах	34	1024	515	50.3	30.1	526	255	109	318	153	180	107	57	0	22	123
Да	дунд	19	475	223	46.9	25.0	288	136	45	158	73	29	14	-	27	21	45
Мх	ахлах	35	944	482	51.1	27.0	499	247	105	298	146	147	89	46	50	20	84
На	дунд	9	237	130	54.9	26.3	161	90	27	76	40	-	-	-	14	17	33
Он	ахлах	27	707	332	47.0	26.2	390	169	72	201	106	116	57	40	38	19	42
Об	дунд	18	431	194	45.0	23.9	291	136	59	140	58	-	-	-	24	17	76
Тш	дунд	21	546	263	48.2	26.0	330	155	77	183	87	33	21	-	29	20	81
Тц	ахлах	23	526	271	51.5	22.9	262	128	56	153	81	111	62	40	32	18	35
Уб	дунд	16	412	191	46.4	25.8	266	117	60	146	74	-	-	-	23	20	46
Ха	дунд	10	190	100	52.6	19.0	137	73	38	53	27	-	-	-	13	15	40
Эц	ахлах	43	1 367	697	51.0	31.8	683	342	147	471	235	213	120	75	57	24	102
I БДС	ахлах	55	1 917	951	49.6	34.9	980	484	226	507	229	430	238	123	84	23	105
II БДС	ахлах	38	1 118	569	50.9	29.4	612	295	127	309	158	197	116	72	57	20	54
III БДС	ахлах	27	885	440	49.7	32.8	415	200	100	281	140	189	100	54	38	23	36
IV БДС	ахлах	39	1 278	662	51.8	32.8	678	330	138	330	170	270	162	89	58	22	103
	Дүн	424	12 297	6 130	49.8	29.0	6 665	3 226	1 414	3 717	1 818	1 915	1 086	596	610	20	1 047
2018		402	11 563	5 769	49.9	28.8	6 378	3 118	1 371	3 565	1 733	1 620	918	306	576	20	952
2017		395	11 284	5 662	50.2	28.6	6 034	2 964	1 484	3 599	1 753	1 651	945	713	567	20	959
2016		370	10 764	5 395	50.12	29	5 474	2 675	1 233	3 568	1 734	1 722	986	690	549	20	970
2015		371	10 471	5 248	50.12	28	5 142	2 487	1 266	3 221	1 574	2 108	1 187	676	535	20	980
2014		366	10 034	4 995	49.78	27	4 753	2 291	1 067	3 369	1 660	1 912	1 044	520	523	19	921
2013		355	9 801	4 855	49.54	28	4 729	2 267	1 022	3 392	1 672	1 680	916	456	514	19	924

I.3.2. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1, 12-Р АНГИД СУРАЛЦАГЧИД

Сум	1-р ангид				12-р ангид			
	2018-2019		2019-2020		2018-2019		2019-2020	
	Бүгд	Эм	Бүгд	Эм	Бүгд	Эм	Бүгд	Эм
Ас	30	18	28	14	-	-	-	-
Бд	99	45	109	62	37	18	57	35
Да	57	32	45	17	-	-	-	-
Мх	112	64	105	44	27	16	46	28
На	40	22	27	14	-	-	-	-
Он	81	34	72	31	30	16	40	17
Сб	51	28	59	29	-	-	-	-
Тш	57	27	77	37	-	-	-	-
Тц	47	23	56	30	-	-	40	22
Уб	46	19	60	27	-	-	-	-
Ха	24	10	38	19	-	-	-	-
Эц	159	79	147	65	20	9	75	51
I БДС	210	110	226	106	80	44	123	70
II БДС	141	66	127	54	24	19	72	39
III БДС	69	37	100	40	24	14	54	25
IV БДС	148	71	138	75	64	30	89	59

I.3.3. ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД АЖИЛЛАГСДЫН ТОО, сумдаар

Сургуулиуд	Нийт ажиллагсад			Үндсэн багш			Сургалтын менежер			Нийт ажиллагсдын дотор үндсэн багшийн эзлэх хувь	
	2018	2019-2020		2018	2019-2020		2018	2019-2020		2018-2019	2019-2020
		Бүгд	эм		Бүгд	эм		Бүгд	эм		
Ас	33	34	25	14	14	13	1	1	1	42.4	41.2
Бд	89	93	72	47	52	43	3	3	2	52.8	55.9
Да	44	49	37	23	27	21	2	2	2	52.3	55.1
Мх	81	88	62	47	50	40	3	3	3	58.0	56.8
На	32	33	21	14	14	10	1	1	1	43.8	42.4
Он	66	65	49	38	38	33	2	2	1	57.6	58.5
Сү	47	44	36	25	24	20	1	1	1	53.2	54.5
Тш	58	61	43	27	29	22	2	2	2	46.6	47.5
Тц	51	54	41	29	32	23	2	2	2	56.9	59.3
Уб	44	47	33	21	23	19	1	1	1	47.7	48.9
Ха	30	32	25	13	13	10	1	1	1	43.3	40.6
Эц	91	91	73	56	57	45	3	3	3	61.5	62.6
I БДС	115	125	90	78	84	62	4	4	3	67.8	67.2
II БДС	79	85	63	52	57	47	3	3	1	65.8	67.1
III БДС	61	63	49	38	38	30	2	2	2	62.3	60.3
IV БДС	83	88	67	54	58	45	3	3	3	65.1	65.9
дүн	1 004	1 052	786	576	610	483	34	34	29	57.4	58.0

I.3.4. СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН МЭДЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Сумдын цэцэрлэг	Бүлгийн тоо		Байрны хүчин		2018-2019			2019-2020		
	2018-2019	2019-2020	2018-2019	2019-2020	Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан		Хамрагдвал зохиx	Хамрагдсан	
						Бүx хүүхэд	үүнээс: эмэгтэй		Бүx хүүхэд	үүнээс: эмэгтэй
Асгат	6	6	100	100	152	151	77	180	160	83
Баяндэлгэр	12	13		175	461	404	217	459	425	223
Дарьганга	7	7	100	100	242	210	107	265	230	123
Мөнххаан	12	11	200	200	423	346	170	426	355	190
Наран	5	5		75	145	136	73	167	155	77
Онгон	9	9	250	250	342	311	140	343	325	144
Сүхбаатар	9	9	125	125	301	285	137	327	308	143
Түвшинширээ	9	10	110	110	354	344	164	367	360	171
Түмэнцогт	8	8	100	100	225	215	104	218	220	107
Уулбаян	7	7	100	100	259	226	111	243	210	101
Халзан	4	4	75	75	159	134	72	153	130	68
Эрдэнэцагаан-1	7	9	125	125	640	300	134	620	307	155
Эрдэнэцагаан-2	8	8	100	100	-	252	133	-	250	130
1-р цэцэрлэг	4	4	100	100	2 303	136	69	2 331	136	72
2-р цэцэрлэг	7	7				254	115		262	128
3-р цэцэрлэг	8	7	150	150		260	125		235	122
4-р цэцэрлэг	6	6	120	100		181	90		193	88
5-р цэцэрлэг	4	5	75	75		128	63		160	86
6-р цэцэрлэг	4	4	100	100		136	72		134	66
7-р цэцэрлэг	4	4	75	75		119	58		127	66
8-р цэцэрлэг	8	8	150	150		286	137		274	137
9-р цэцэрлэг	8	8	175	175		279	138		283	134
10-р цэцэрлэг	6	6	125	125		179	91		193	99
11-р цэцэрлэг	5	6	150	151		151	81		176	101
Дүн	167	171	2 605	2 836	6 006	5 423	2 678	6 099	5 608	2 814

I.3.5. СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН АЖИЛЛАГСДЫН ТОО

Үйлдвэр	Нийт ажиллагсад			Үндсэн багш			Туслах багш			Нийт ажиллагсдын дотор үндсэн багшийн эзлэх хувь	
	2018-2019	2019-2020		2018-2019	2019-2020		2018-2019	2019-2020		2018-2019	2019-2020
		Бүгд	эм		Бүгд	эм		Бүгд	эм		
Асгат	18	18	15	5	4	4	4	4	4	27.8	22.2
Баяндэлгэр	31	32	25	9	10	9	9	9	9	29.0	31.3
Дарьганга	22	23	18	6	7	7	6	6	5	27.3	30.4
Мөнххаан	39	39	32	11	13	13	10	11	9	28.2	33.3
Наран	16	16	12	4	4	4	4	4	4	25.0	25.0
Онгон	28	29	25	9	9	9	8	8	8	32.1	31.0
Сүхбаатар	26	26	22	7	7	6	7	7	7	26.9	26.9
Түвшинширээ	26	32	27	8	10	10	6	8	8	30.8	31.3
Түмэнцогт	27	27	23	8	8	8	8	8	8	29.6	29.6
Уулбаян	23	23	18	6	7	7	5	5	5	26.1	30.4
Халзан	16	16	14	5	5	5	4	4	4	31.3	31.3
Эрдэнэцагаан-1	29	31	27	9	9	9	7	8	8	31.0	29.0
Эрдэнэцагаан-2	19	21	18	5	5	5	5	5	5	26.3	23.8
1-р цэцэрлэг	20	20	18	5	5	5	4	4	4	25.0	25.0
2-р цэцэрлэг	28	25	20	8	8	7	7	4	4	28.6	32.0
3-р цэцэрлэг	28	27	19	8	8	7	7	6	6	28.6	29.6
4-р цэцэрлэг	21	22	18	6	6	6	5	5	5	28.6	27.3
5-р цэцэрлэг	19	18	14	5	5	5	4	3	3	26.3	27.8
6-р цэцэрлэг	20	18	14	5	5	5	4	2	2	25.0	27.8
7-р цэцэрлэг	20	20	15	5	5	5	4	4	4	25.0	25.0
8-р цэцэрлэг	32	31	25	8	8	8	7	6	6	25.0	25.8
9-р цэцэрлэг	30	31	27	9	9	9	7	7	7	30.0	29.0
10-р цэцэрлэг	22	22	16	6	6	5	5	5	5	27.3	27.3
11-р цэцэрлэг	23	22	18	5	4	4	5	4	4	21.7	18.2
Дүн	583	589	480	162	167	162	142	137	134	27.8	28.4

I.3.6 ТЕХНИКИЙН БОЛОН МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛ, ЭЗЭМШИХЭЭР СУРЧ БАЙГАА СУРАЛЦАГЧИД

Үзүүлэлт	Суралцагчид			Мэргэжлийн боловсрол					Мэргэжлийн сургалт		
	2018	2019	Үүнээс эмэгтэй	2018	2019	Үүнээс эмэгтэй	I курс	Үүнээс эмэгтэй	2018	2019	Үүнээс эмэгтэй
Тогооч	51	67	61	43	53	47	30	26	8	14	14
Авто машины засварчин	26	25	-	26	25	-	-	-	-	-	-
Гагнуунчин	24	41	-	9	41	-	32	-	15	-	-
Модон эдлэлийн мужаан	25	21	-	25	21	-	9	-	-	-	-
Барилгын өрөг угсрагч	26	29	1	11	29	1	29	1	15	-	-
Барилгын засал чимэглэгч	48	66	13	18	66	13	48	7	30	-	-
Гоо засалч	27	26	26	27	26	26	-	-	-	-	-
Барилгын цахилгаанчин	9	35	5	9	35	5	26	4	-	-	-
Барилгын сантехникч	15	12	-	15	12	-	-	-	-	-	-
Бетон арматурчин	7	7	2	7	7	2	-	-	-	-	-
Оёмол бүтээгдэхүүний оёдолчин	20	40	39	-	20	19	20	19	20	20	20
Хөгжим бүжиг	6	15	13	6	15	13	15	13	-	-	-
Үндэсний найрал хөгжимчин	11	-	-	11	-	-	-	-	-	-	-
Төмөр замын барилгачин	20	-	-	-	-	-	-	-	20	-	-
Фермерийн аж ахуй	15	20	8	-	20	8	20	8	15	-	-
Бүгд	330	404	168	207	370	134	229	78	123	34	34

I.4 ЭРҮҮЛ МЭНД**I.4.1 ЭРҮҮЛ МЭНД**

	Хэмжих нэгж	2018.I-IX	2019.I-IX	Өсөлт	
				тоо	хувь
1. Нийт үзлэг	мян.хүн	170.8	205	34.2	120.0
2. Ор хоног	мян.хүн	80.4	83.6	3.2	104.0
3. Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	мян.хүн	51.8	81.1	29.3	156.6
4. Эмчлүүлсэн хүний тоо	мян.хүн	10	10.4	0.4	104.0
5. Түргэн тусламжын дуудлага	мян.хүн	13.3	13.4	0.1	100.8
Үүнээс: алсын дуудлага	мян.хүн	3.3	3.2	-0.1	97.0
6. Осол гэмтлийн дуудлага	хүн	422	283	-139	67.1
7. Нийт нас баралт	хүн	273	270	-3	98.9
8. Амаржсан эх	хүн	979	993	14	101.4
Үүнээс: амьд төрсөн хүүхэд	хүн	984	994	10	101.0
9. 1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	хүн	11	9	-2	81.8
10. 1-5 хүртлэх насны эндсэн хүүхэд	хүн	4	3	-1	75.0

I.4.2 ТӨРӨЛТ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар

Сум	Амаржсан эх	Амьд төрсөн хүүхэд	1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	1-5 хүртэл насны эндсэн хүүхэд
Асгат	-	-	-	-
Баяндэлгэр	4	4	-	-
Дарьганга	3	3	-	-
Мөнххаан	2	2	-	-
Наран	2	2	-	1
Онгон	5	5	-	-
Сүхбаатар	1	1	-	-
Түвшинширээ	1	1	1	-
Түмэнцогт	-	-	-	-
Уулбаян	2	2	-	-
Халзан	1	1	1	-
Эрдэнэцагаан	30	30	3	-
Баруун-Урт	942	943	4	2
Дүн	993	994	9	3

I.4.3 ХАЛДВАРТ ӨВЧНИЙ ГАРАЛТ, сумаар

Халдварт өвчин	Хэмжих нэгж	2018.I-IX	2019.I-IX	Өсөлт	
				тоо	хувь
Вируст гепатит	хүн	5	2	-3	40.0
Улаан бурхан	хүн	-	-	-	-
Гар хөл амны өвчин	хүн	29	22	-7	75.9
Цусан суулга	хүн	46	62	16	134.8
Бруцеллөз	хүн	2	5	3	250.0
Салхинцэцэг	хүн	130	186	56	143.1
Сүрьеэ	хүн	52	61	9	117.3
Тэмбүү	хүн	126	180	54	142.9
Заг	хүн	83	50	-33	60.2
Трихоминиаз	хүн	52	46	-6	88.5
Бусад	хүн	4	6	2	150.0
Бүгд	хүн	529	620	91	117.2

I.4.4 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, сумаар

Сум	Халдвар өвчнөөр өвчлөгчид бүгд			Вируст гепатит	Цусан суулга	Гар хөл амны өвчин	Салхинцэцэг	Сүрьеэ	Тэмбүү	Заг	Трихоминиаз
	2018.I-IX	2019.I-IX	1000 хүн тутамд								
Асгат	9	22	11.7	-	-	-	7	4	9	-	1
Баяндэлгэр	10	26	5.2	-	-	-	11	4	6	2	3
Дарьганга	9	11	3.6	1	-	-	-	1	6	1	2
Мөнххаан	9	14	2.9	-	1	-	-	3	5	2	3
Наран	32	11	6.7	-	1	-	3	1	5	-	-
Онгон	2	6	1.6	-	1	-	-	-	3	-	2
Сүхбаатар	18	26	7.7	-	-	-	-	9	8	6	3
Түвшинширээ	4	18	5.3	-	2	-	-	4	7	2	2
Түмэнцогт	6	2	0.8	-	-	-	-	2	-	-	-
Уулбаян	25	11	3.7	-	1	-	-	2	3	1	3
Халзан	19	11	6.3	-	2	-	3	1	2	2	1
Эрдэнэцагаан	28	74	10.9	-	3	-	-	4	57	3	7
Баруун-Урт	358	388	18.0	1	51	22	162	26	69	31	19
Дүн	529	620	9.9	2	62	22	186	61	180	50	46

I.5 СОЁЛ, УРЛАГ**I.5.1 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ**

Он	Нийт тоглолт	Үзэгчид /мян.хүн/	Орлого	/сая.төг/
2015.I-IX	12	2.3	21.7	
2016.I-IX	9	4.8	19.1	
2017.I-IX	13	6.2	8.9	
2018.I-IX	20	7.2	7.8	
2019.I-IX	18	4.8	5.2	

I.5.2 МУЗЕЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Он	Нийт үзмэрийн тоо	Үзэгчид /мян.хүн/	Орлого /мян.төг/	Зарлага /сая.төг/
2015.I-IX	2 063	1.4	1 808.0	92.7
2016.I-IX	2 063	0.9	907.0	94.9
2017.I-IX	2 063	1.7	1 308.5	99.8
2018.I-IX	2 075	3.6	1 465.0	99.0
2019.I-IX	2 110	3.5	2 277.0	265.1

I.5.3 НОМЫН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Он	Нийт номын тоо	Уншигчид /мян.хүн/	Зарлага /сая.төг/
2015.I-IX	46.5	24.4	67.3
2016.I-IX	47.0	20.5	76.5
2017.I-IX	46.4	15.4	66.1
2018.I-IX	46.5	11.1	69.0
2019.I-IX	46.9	5.4	84.4

I.6 ГАЗАР ӨМЧЛӨЛ

I.6.1 ГАЗАР ӨМЧЛӨЛ, сумаар

Сум	Газар өмчлөх өргөдөл гаргасан иргэдийн тоо				Засаг даргын шийдвэр гарсан иргэдийн тоо				Өмчлүүлсэн нийт газар. га			
	Өссөн дүнгээр		Үүнээс 2019. I-IX		Өссөн дүнгээр		Үүнээс 2019. I-IX		Өссөн дүнгээр		Үүнээс 2019. I-IX	
	Бүгд	Үүнээс: Шинэ газар	Бүгд	Үүнээс: Шинэ газар	Бүгд	Үүнээс: Шинэ газар	Бүгд	Үүнээс: Шинэ газар	Бүгд	Үүнээс: Шинэ газар	Бүгд	Үүнээс: Шинэ газар
Ас	255	197	255	197	225	180	225	-	26.9	20.75	26.90	-
Бд	791	616	791	616	716	541	716	541	53.23	38.76	53.23	38.76
Да	362	309	362	309	347	301	-	-	32.09	27.31	-	-
Мх	739	583	739	583	584	423	584	423	56.63	40.77	56.63	40.77
На	193	154	193	154	172	133	-	-	13.01	10.23	-	-
Он	666	537	666	537	614	501	614	-	47.85	37.11	47.85	-
Сү	436	326	436	326	397	287	397	287	36.45	26.82	36.45	26.82
Тш	509	386	509	386	508	385	508	385	51.57	38.67	51.57	38.67
Тц	769	540	769	540	712	530	-	-	117.65	95.81	-	-
Уб	357	225	357	225	333	215	333	215	26.28	16.05	26.28	16.05
Ха	221	113	221	113	207	105	-	-	18.73	8.29	-	-
Эц	1 476	1 176	1 476	-	1 377	1 081	1 377	-	140.53	107.54	140.53	-
Бу	4 046	3 134	4 046	3 134	3 919	3 050	3 919	3 050	291.65	210.7	291.65	210.70
Дүн	10 820	8 296	10 820	8 296	10 111	7 732	10 111	7 732	912.57	678.81	731.09	371.77
2018 он	10 532	8 091	164	165	9 985	7 670	202	165	901.95	674.17	16.83	13.81

Хүснэгт I.6.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Аж ахуйн зориулалтаар газар өмчлөхийг хүссэн иргэд				Засаг даргын шийдвэр гарсан иргэдийн тоо				Өмчлүүлсэн нийт газар. га			
	Өссөн дүнгээр	Үүнээс:			Өссөн дүнгээр	Үүнээс:			Өссөн дүнгээр	Үүнээс:		
	Бүгд	Ур тарианы	төмс хүнсний ногооны	Бусад	Бүгд	Ур тарианы	төмс хүнсний ногооны	Бусад	Бүгд	Ур тарианы	төмс хүнсний ногооны	Бусад
Ас	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бд	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Да	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Мх	8	-	-	8	8	-	-	8	0.46	-	-	0.46
На	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Он	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сү	2	-	-	2	2	-	-	2	0.3	-	-	0.3
Тш	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Тц	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Уб	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ха	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Эц	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бу	15	-	-	15	15	-	-	15	1.78	-	-	1.78
Дүн	25	-	-	25	25	-	-	25	2.54	-	-	2.54

Тайлбар: ГХБХБГ-ын 2019.10.04 өдрийн мэдээгээр

I.7 ГЭМТ ХЭРЭГ**I.7.1 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар**

Хэргийн төрөл	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Бүртгэгдсэн хэрэг-бүгд	245	260	379
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	8	8	9
Хүний эрүүл мэнд халдашгүй байдлын гэмт хэрэг	85	95	86
Хүний бэлгийн эрх чөлөө халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	10	11	8
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	99	119	222
Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах	81	92	178
Үүнээс: Хувийн өмчийг хулгайлах	60	44	76
Малын хулгай	19	45	6
Олон нийтийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолын эсрэг гэмт хэрэг	6	-	-
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	33	24	27
Бусад гэмт хэрэг	4	3	27
Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол			
Гэмтэж осолдсон хүн	118	115	97
Нас барсан хүн	24	15	17
Нийт хохирол /сая төгрөг/	381.5	498.8	1 136.7
Нөхөн төлүүлсэн хохирол /хувь/	57.9	63.6	29.7

I.7.2 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

Сум	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Асгат	3	5	12
Баяндэлгэр	5	2	16
Дарьганга	10	6	19
Мөнххаан	42	28	38
Наран	4	7	13
Онгон	7	8	9
Сүхбаатар	11	19	37
Түвшинширээ	9	7	16
Түмэнцогт	20	11	16
Уулбаян	9	27	31
Халзан	5	8	11
Эрдэнэцагаан	31	22	51
Баруун-Урт	89	110	110
Дүн	245	260	379

I.7.3 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО

Сэжигтэн, яллагдагчийн тоо	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Бүгд	194	185	234
Үйлдэхдээ:			
-Бүлэглэсэн	18	14	51
-Согтуу байсан	62	72	83
Урьд ял шийтгэгдсэн	2	10	14
Эрүүлжүүлэгдсэн	349	366	380
Үүнээс: Шүүхээр баривчлагдсан	56	101	124

I.7.4 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, сумаар

Сум	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Асгат	3	3	7
Баяндэлгэр	5	1	6
Дарьганга	6	2	12
Мөнххаан	23	11	12
Наран	3	4	7
Онгон	6	5	7
Сүхбаатар	7	11	26
Түвшинширээ	8	2	9
Түмэнцогт	6	3	7
Уулбаян	8	27	16
Халзан	4	3	7
Эрдэнэцагаан	29	15	28
Баруун-Урт	86	98	90
Дүн	194	185	234

II.1 МӨНГӨ, БАНК, ДААТГАЛ**II.1.1 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, банкуудаар, сарын эцэст, сая.төг**

Банк	Зээлийн өрийн үлдэгдэл			Үүнээс: Хугацаа хэтэрсэн болон			Хадгаламжийн үлдэгдэл		
	2018.XII	2018.IX	2019.IX	2018.XII	2018.IX	2019.IX	2018.XII	2018.IX	2019.IX
ХААН	81 928.8	76 828.1	83 039.4	315.4	623.1	942.8	50 233.9	38 311.0	42 486.8
ХАС	8 167.6	7 027.1	7 727.8	160.5	192.2	552.2	6 809.8	6 002.6	7 623.3
Голомт	13 425.9	10 758.2	11 286.5	81.5	232.2	183.0	3 540.2	2 926.8	3 514.0
Төрийн банк	40 111.8	40 576.2	40 853.6	126.9	143.4	147.8	19 240.5	17 077.0	22 007.3
Капитал банк	-	321.1	-	-	219.5	-	-	652.6	-
Дүн	115 055.4	135 510.7	142 907.3	684.3	1 410.4	1 825.8	56 680.0	64 970.0	75 631.4

II.1.2 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, тооцооны төвүүдээр, сая.төг

Сум	Зээлийн өрийн үлдэгдэл			Үүнээс: Хугацаа хэтэрсэн болон чанаргүй зээл			Хадгаламжийн үлдэгдэл		
	2018.XII	2018.IX	2019.IX	2018.XII	2018.IX	2019.IX	2018.XII	2018.IX	2019.IX
Асгат	2 452.8	2 396.7	2 595.1	-	21.1	7.4	1 942.4	1 660.6	2 204.1
Баяндэлгэр	7 387.4	6 908.0	7 642.8	10.0	9.9	58.2	7 177.1	6 409.2	7 841.1
Дарьганга	3 714.8	3 634.1	3 926.1	-	-	-	3 435.0	2 842.4	3 622.6
Мөнххаан	7 744.4	7 334.7	8 482.5	17.7	28.2	26.7	3 101.9	2 574.9	3 270.2
Наран	2 304.1	2 446.2	2 558.3	35.4	55.9	41.1	1 881.1	1 446.3	1 783.1
Онгон	7 669.9	7 366.9	7 759.8	20.4	43.2	54.6	3 524.4	2 869.7	3 827.6
Сүхбаатар	5 072.8	4 926.2	5 271.1	10.4	15.7	13.0	1 849.4	1 434.6	2 247.0
Түвшинширээ	5 406.8	5 169.1	5 622.5	23.6	24.1	0.7	1 613.3	1 207.2	1 656.5
Түмэнцогт	3 727.2	3 495.5	3 648.1	1.3	1.3	1.3	2 507.4	2 088.2	2 624.0
Уулбаян	4 710.8	4 704.8	5 055.4	2.0	4.0	28.7	1 654.2	1 337.8	1 598.4
Халзан	2 477.8	2 538.0	2 578.0	-	0.0	0.0	1 539.3	1 156.8	1 585.9
Эрдэнэцагаан	13 150.8	12 190.7	12 671.5	118.8	164.6	178.4	3 662.9	2 975.5	3 676.0
Баруун-Урт	10 546.9	9 969.6	11 921.7	41.5	48.1	122.7	6 422.4	5 504.4	6 853.7
Бичигт	647.9	656.6	661.8	6.3	6.3	95.6	698.1	542.1	486.1
Төмөртэй	1 633.1	1 718.5	1 559.3	27.6	28.6	27.8	14 458.3	4 201.0	5 568.7
Салбар	64 986.6	60 055.1	60 953.3	369.3	959.4	1 169.6	24 357.2	26 719.3	26 786.4
Дүн	143 634.1	135 510.7	142 907.3	684.3	1 410.4	1 825.8	79 824.4	64 970.0	75 631.4

II.1.3 ДААТГАЛЫН САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Даатгалын төрөл %	Даатгалын хураамж					Нөхөн төлбөр				
	Хүн тоо		Орлого мян.төг			Хүн тоо		Орлого мян.төг		
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	$\frac{2019.I-IX}{2018.I-IX}$ %	2018 I-IX	2019 I-IX	$\frac{2019.I-IX}{2018.I-IX}$ %	2019 I-IX	$\frac{2019.I-IX}{2018.I-IX}$ %
Авто тээврийн хэрэгсэл	283	197	42 713.4	41 273.0	96.6	14	16	8 241.1	10 517.7	127.6
Жолоочийн хариуцлага	4 941	5 011	192 252.4	191 814.0	99.8	66	58	44 653.9	38 048.5	85.2
Иргэдийн эд хөрөнгө	125	67	5 080.8	3 461.5	68.1	1	3	445.8	2 563.4	5.7*
Хөдөлмөрийн чадвар түр алдалт	1 307	1 402	36 098.6	32 214.9	89.2	258	226	8 416.0	6 402.0	76.1
Гэнэтийн осол	2 480	4 523	37 975.3	75 113.3	197.8	266	50	16 860.0	4 728.3	28.0
Хүүхдийн гэнэтийн осол	1 106	317	45 607.0	31 505.0	69.1	5	8	22 016.8	17 449.3	79.3
МИДаатгал	2064	291	64 225.5	61 572.9	95.9	1	-	88.7	-	-
Зээлийн эрсдлийн даатгал	930	272	16 468.1	9 611.4	58.4	-	-	-	-	-
Электрон тоног төхөөрөмж	-	-	1 200.0	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	13 236	12 080	441 621.1	446 566.0	101.1	611	361	100 722.3	79 709.2	79.1

II.2 ТӨРИЙН САНХҮҮ

II.2.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сая.төг

	2018.I-XI	2019.I-IX		
		төл	гүйц	%
1. Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	36 478.6	39 942.2	39 330.4	98.5
Орон нутгийн төсвийн орлого	8 005.9	9 224.1	8 972.9	97.3
1.1 Аймгийн төсвийн орлого	6 356.8	7 741.5	7 036.9	90.9
Сумдын төсвийн орлого	1 649.1	1 482.6	1 936.0	130.6
1.2 Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	5 058.2	6 603.9	6 603.9	100.0
1.3 Улсын төсвөөс олгох тусгай зориулалтын	21 035.0	19 926.8	19 926.8	100.0
1.4 Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох шилжүүлэг	1 389.6	3 387.9	3 027.3	89.4
1.5 Урьд оны үлдэгдэл / орон нутгийн орлого /	989.9	799.5	799.5	100.0
1.6 Урьд оны үлдэгдэл / орон нутгийн хөгжлийн		-	-	-
1.7 Урьд оны үлдэгдэл / Сангуудын /		-	-	-

II.2.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сая.төг

	2018.I-XI	2019.I-IX		
		төл	гүйц	%
2. Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	35 511.4	40 697.9	38 222.3	93.9
Аймгийн шууд харъяаны байгууллагын зарлага	12 589.1	9 435.2	7 693.8	81.5
2.1 Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	635.8	247.3	-	-
Халамжийн сан	3 901.1	103.1	66.5	64.5
Шууд харьцдаг байгууллагын зарлага	2 636.5	2 849.5	2 468.0	86.6
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	220.0	355.0	310.0	87.3
Замын сан	312.0	250.0	-	-
Засаг дарга	2 109.0	2 456.4	1 675.4	68.2
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	2 774.7	3 173.9	3 173.9	100.0
2.2 Сумдын тусгай зориулалтын шилжүүлгийн	18 633.7	19 131.8	19 131.8	100.0
2.3 Сумдын орон нутгийн байгууллагуудын зарлага	1 013.4	6 868.3	6 294.7	91.6
2.4 Аймгийн тусгай зохиулалтын шилжүүлгийн байгууллагын зарлага	2 401.4	795.0	795.0	100.0
2.5 Сумдын орон нутгийн хөгжлийн сан	-	4 467.6	4 307.0	96.4
3. Тусгай сангийн зарлага	873.8	-	-	-
3.1 Сумдын сум хөгжүүлэх сан	-	-	-	-
3.2 Сумдын байгаль хамгаалах сан	-	-	-	-
3.3 Сумдын мал хамгаалах сан	-	-	-	-

II.2.3 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар, оны үнээр, сая.төг

Сум	2018.I-IX	Орлого		Үүнээс:							
		2019.I-IX		Татварын орлого		Татварын бус орлого		Санхүүгийн дэмжлэг		Тусгай зориулалтын шилжүүлэг	
		төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
Асгат	1 008.8	1 050.2	1 014.3	11.0	29.0	4.4	4.1	218.4	218.4	681.1	681.1
Баяндэлгэр	1 900.9	2 179.1	2 067.1	31.6	95.8	7.2	10.1	249.3	249.3	1 586.3	1 586.3
Дарьганга	1 418.3	1 666.6	1 440.1	55.0	46.8	9.7	37.2	256.5	256.5	938.7	938.7
Мөнххаан	1 835.4	2 206.7	2 024.9	55.5	134.8	44.2	48.3	236.9	236.9	1 486.5	1 486.5
Наран	1 018.1	1 123.3	967.5	12.2	21.6	6.2	3.3	228.1	228.1	652.1	652.1
Онгон	1 269.7	1 525.8	1 344.3	41.0	54.1	9.4	15.6	219.2	219.2	945.7	945.7
Сүхбаатар	1 427.1	1 869.6	2 197.8	17.5	33.2	10.0	5.1	243.6	243.6	960.2	960.2
Түвшинширээ	1 326.7	1 463.3	1 418.3	10.1	16.8	0.5	10.9	225.4	225.4	1 031.0	1 031.0
Түмэнцогт	1 394.3	1 397.4	1 413.2	17.6	45.4	3.6	76.7	216.0	216.0	1 007.1	1 007.1
Уулбаян	1 333.4	1 356.1	1 328.7	35.8	78.1	13.2	60.0	234.7	234.7	872.0	872.0
Халзан	983.2	1 121.4	1 027.4	16.3	4.7	3.0	17.5	227.7	227.7	695.4	695.4
Эрдэнэцагаан	2 147.9	2 313.5	2 157.2	68.8	25.8	11.0	59.1	248.6	248.6	1 619.9	1 619.9
Баруун-Урт	7 757.6	9 118.6	8 307.2	781.3	841.1	206.4	160.8	369.5	369.5	6 655.8	6 655.8
Сумын дүн	24 821.4	28 391.6	26 708.0	1 153.7	1 427.2	328.8	508.7	3 173.9	3 173.9	19 131.8	19 131.8
Аймгийн төсөв	11 723.4	14 242.3	13 229.7	4 368.7	4 426.3	3 372.9	2 610.6	3 430.0	3 430.0	795.0	795.0
Аймгийн дүн	36 544.8	42 633.9	39 937.7	5 522.4	5 853.5	3 701.7	3 119.3	6 603.9	6 603.9	19 926.8	19 926.8

Тайлбар: Санхүү төрийн сангийн хэлтсийн мэдээгээр

II.2.4 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сумаар, оны үнээр, сая.төг

Сум	2018.I-IX	2019.I-IX		Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		Нийгмийн даатгалын шимтгэл		Байр ашиглалт		Хангамжийн материал	
		төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
Асгат	889.6	1 144.7	966.9	721.2	680.7	89.5	89.4	43.2	33.9	33.9	30.7
Баяндэлгэр	1 726.2	2 479.3	1 958.8	1 463.6	1 340.9	182.1	170.4	164.3	69.7	53.1	48.1
Дарьганга	1 275.6	1 883.2	1 519.8	965.6	918.3	120.6	114.6	147.5	142.6	61.9	53.2
Мөнххаан	1 607.6	2 467.9	2 072.2	1 388.2	1 346.2	174.6	174.6	113.0	102.7	60.1	54.2
Наран	902.0	1 228.0	952.1	678.4	666.1	84.1	83.4	54.8	32.1	33.3	27.8
Онгон	1 131.4	1 636.8	1 365.3	962.8	935.5	120.3	117.1	125.4	110.9	29.2	25.6
Сүхбаатар	1 285.5	2 286.5	1 880.5	999.9	933.7	126.1	122.5	160.3	134.1	51.7	39.7
Түвшинширээ	1 183.2	1 609.2	1 334.3	994.8	966.4	123.4	122.9	69.2	44.5	40.0	31.7
Түмэнцогт	1 267.0	1 740.1	1 331.1	1 015.6	934.2	127.0	121.5	192.7	185.1	34.3	26.4
Уулбаян	1 166.1	1 618.4	1 392.9	890.5	866.7	110.4	110.0	62.0	52.9	35.0	30.2
Халзан	966.6	1 281.7	1 059.1	749.0	720.2	92.7	89.6	101.3	96.5	27.4	25.9
Эрдэнэцагаан	1 661.2	2 623.1	2 388.0	1 503.7	1 489.4	186.9	186.9	107.3	94.5	74.4	55.4
Баруун-Урт	6 831.3	10 621.8	9 521.2	5 671.7	5 527.9	707.4	685.8	1 156.9	1 108.5	105.9	85.4
Сумын дүн	21 893.3	32 620.7	27 742.2	18 005.0	17 326.2	2 245.1	2 188.7	2 497.9	2 208.0	640.2	534.3
Аймгийн төсөв	14 068.1	14 215.4	11 307.2	2 490.2	2 322.9	311.3	281.8	615.1	515.6	202.6	152.4
Аймгийн дүн	35 961.4	46 836.1	39 049.4	20 495.2	19 649.1	2 556.4	2 470.5	3 113.0	2 723.6	842.8	686.7

Тайлбар: Санхүү төрийн сангийн хэлтсийн мэдээгээр

II.2.5 АЙМГИЙН НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, сая.төг

Үзүүлэлт	2019.I-IX	ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй	Цахилгаан, хий үйлдвэрлэл, усан хангамж	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах үйл ажиллагаа	Боловсролын сал-барын үйл ажиллагаа	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Барилга	Нийгэм бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ
Үндсэн хөрөнгө	5 460.6	381.1	-	-	1 587.2	343.8	1 660.9	1 221.3
Биет хөрөнгө	5 304.6	-	-	-	1 587.2	343.8	1 660.9	1 065.3
Орон сууцны барилга	-	-	-	-	-	-	-	-
Бусад барилга, байгууламжууд	1 940.2	311.2	-	-	1 248.0	-	114.7	39.9
Орон сууцны бус барилга	1 402.6	-	-	-	1 248.0	-	114.7	39.9
Бусад байгууламжууд	537.6	311.2	-	-	-	-	-	226.4
үүнээс: авто зам	-	-	-	-	-	-	-	-
Их засвар, өргөтгөл, сэргээн босголтын ажил, шинэчлэлт	2 599.0	69.9	-	-	339.2	59.1	1 546.2	584.6
Машин, тоног төхөөрөмж	765.4	-	-	-	-	284.7	-	480.7
Тээврийн хэрэгсэл	395.0	-	-	-	-	-	-	395.0
Бусад машин, тоног төхөөрөмж	370.4	-	-	-	-	284.7	-	85.7
Өсөж үрждэг хөрөнгө	-	-	-	-	-	-	-	-
Ажлын болон ашиг шимийн мал, амьтан	-	-	-	-	-	-	-	-
Олон наст ургамал	-	-	-	-	-	-	-	-
Биет бус хөрөнгө	156.0	-	-	-	-	-	-	156.0
Геологи, хайгуул, зураг төслийн	156.0	-	-	-	-	-	-	156.0
Компьютерийн программ хангамж	-	-	-	-	-	-	-	-
Утга зохиол, урлагийн эх бүтээл	-	-	-	-	-	-	-	-
Үнэт зүйлс	-	-	-	-	-	-	-	-

II.3 ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨР

II.3.1 ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, сумаар, сая.төг

Сум	ААНБ болон иргэдэд олгосон төсөл, санхүүжилт		Ажлын байрыг дэмжих хөтөлбөрийн эргэн төлөгдөх		Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний ажлын байрыг дэмжих		Залуучуудын хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих хөтөлбөр		Нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах хөтөлбөр		Ахмад настны зөвлөх үйлчилгээ		Хүнсний ногоо тариалах	
	Тоо	Дүн /сая.төг/	Тоо	Дүн /сая.төг/	Тоо	Дүн /сая.төг/	Тоо	Дүн /сая.төг/	Тоо	Дүн /сая.төг/	Тоо	Дүн /сая.төг/	Тоо	Дүн /сая.төг/
Ас	19	8.6	-	-	1	5.0	-	-	10	2.8	-	-	8	0.8
Бд	25	26.1	3	6.5	1	4.0	1	10.0	20	5.6	-	-	-	-
Да	10	16.1	5	12.5	1	2.0	-	-	3	0.6	1	1.0	-	-
Мх	20	14.3	3	9.0	-	-	-	-	10	2.7	1	2.0	6	0.6
На	19	10.2	2	5.5	-	-	-	-	11	2.7	1	1.5	5	0.5
Он	18	12.7	3	9.0	-	-	-	-	10	2.8	-	-	5	0.9
Сү	16	27.8	5	15.0	-	-	1	10.0	10	2.8	-	-	-	-
Тш	24	16.4	4	11.0	-	-	-	-	20	5.4	-	-	-	-
Тц	31	24.1	1	2.0	-	-	1	10.0	20	5.6	1	2.5	8	4.0
Уб	20	5.6	-	-	-	-	-	-	20	5.6	-	-	-	-
Ха	8	13.7	-	-	-	-	1	10.0	-	-	1	1.5	6	2.2
Эц	10	7.8	2	6.0	-	-	-	-	-	-	-	-	8	1.8
Бу	62	143.7	14	37.5	8	29.0	5	50.0	20	5.6	7	12.5	8	9.1
Дүн	282	327.2	42	114.0	11	40.0	9	90.0	154	42.2	12	21.0	54	20.0
2018	420	202.3	-	-	15	40.0	9	27.0	328	62.0	9	12.0	53	13.3

*Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын мэдээгээр

II.3.2 ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, сумаар, сая.төг

Сумын нэр	Малжуулах төсөл хөтөлбөрийн хэмжээнд олгосон зээл		
	Хөтөлбөрт хамрагдсан өрхийн тоо	Малын тоо	Шийдвэрлэсэн санхүүжилт /сая.төг/
Ас		3	222
Бд		3	295
Да		5	247
Мх		3	134
На		4	167
Он		2	138
Сү		3	249
Тш		5	394
Тц		4	193
Уб		3	129
Ха		3	158
Эц		4	323
Бу		5	254
Дүн		47	2 903

II.3.3 ТӨСӨЛ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ, сумаар, сая.төг

ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙГ ДЭМЖИХ ТӨСЛИЙН САНХҮҮЖИЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Хүнсний үйлдвэрлэлийн чиглэлээр/ сүү сүүн бүтээгдэхүүн, мах махан бүтээгдэхүүн, жимс жимсгэнэ, гурилан бүтээгдэхүүн		ХАА-н чиглэлээр/ мал аж ахуйн, газар тариалан/		Хөнгөн үйлдвэрлэлийн чиглэлээр/ арьс шир, ноос ноолуур эсгий, модон бүтээгдэхүүн, оёмол бүтээгдэхүүн, бусад үйлдвэрлэл/		Барилгын материалын чиглэлээр/ Ханын материал дулаалгын, бусад/		Бусад чиглэлээр/эм биобэлдмэл, ахуй үйлчилгээ, худалдаа үйлчилгээ/	
	тоо	Дүн /сая.төг/	тоо	Дүн /сая.төг/	тоо	Дүн /сая.төг/	тоо	Дүн /сая.төг/	тоо	Дүн /сая.төг/
Асгат	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Мөнххаан	-	-	-	-	1	20.0	-	-	-	-
Наран	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Онгон	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Баруун Урт	1	110.0	-	-	-	-	-	-	-	-
Дүн	1	110.0	-	-	1	20.0	-	-	-	-

II.4 ҮНЭ

II.4.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Барааны бүлгээр	2019.IX 2018.IX	2019.IX 2018.XII	2019.IX 2019.VIII
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	107.0	104.6	100.2
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	111.5	109.1	100.4
Хүнсний бараа	113.3	110.2	100.4
Талх, гурил, будаа	107.1	104.2	100.6
Мах, махан бүтээгдэхүүн	137.8	135.9	100.2
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг	102.2	93.1	104.1
Төрөл бүрийн өөх, тос	102.4	102.8	100.0
Жимс, жимсгэнэ	112.6	109.8	100.0
Төмс, хүнсний ногоо	111.4	110.7	96.7
Саахар, жимсний чанамал, чихэр, шоколад	104.9	103.8	100.4
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	101.6	101.4	100.7
Согтууруулах бус ундаа	96.7	100.0	100.0
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	104.5	104.3	100.4
Согтууруулах ундаа	104.7	103.8	100.7
Тамхи	104.5	104.5	100.3
ХУВЦАС, БЭС БАРАА, ГУТАЛ	108.9	102.6	100.2
Хувцас, бөс бараа	106.5	102.8	100.2
Хөвөн бөс, бараа	112.6	106.5	101.0
Бүх төрлийн хувцас	105.9	102.3	100.1
Жижиг эдлэл, хэрэгсэл	119.4	111.5	102.1
Гутал	113.8	102.3	100.0
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	105.9	105.3	100.1
Орон сууцны бодит түрээс	100.0	100.0	100.0
Орон сууцны засвар, үйлчилгээ	106.6	104.9	100.2
Усан хангамж, бусад үйлчилгээ	104.1	104.1	100.0
Цахилгаан, хийн болон бусад түлш	106.1	106.1	100.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	103.8	102.9	100.0
Тавилга, хэрэгсэл, хивс, дэвсгэр	103.7	102.4	100.0
Оёмол, нэхмэл эдлэл	101.4	101.4	100.0
Цахилгаан бараа	104.7	102.2	100.1
Шилэн эдлэл, сав суулга	103.7	101.9	100.8
Багаж хэрэгсэл	105.8	105.3	100.0
Цэвэрлэгээний болон бусад жижиг бараа	104.0	105.2	100.0
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛЭГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	105.4	105.9	100.2
Эм, тариа, эмнэлэгийн хэрэгсэл	100.9	103.6	100.4
Амбулаторийн үйлчилгээ	136.0	123.6	100.0
Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэх үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
ТЭЭВЭР	102.8	100.7	100.0
Тээврийн хэрэгслийн худалдан авалт	100.0	100.0	100.0
Хувийн тээврийн хэрэгслийн засвар, үйлчилгээ	106.3	101.6	100.0
Тээврийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	104.7	100.0	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ	102.1	102.1	100.0
Дуу, дүрс, гэрэл зураг, бусад тоног төхөөрөмж	100.5	100.0	100.0
Чөлөөт цаг, соёлын үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Ном, сонин бичгийн хэрэгсэл	106.7	107.7	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	110.7	110.7	100.0
ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	107.8	107.8	100.6
Нийтийн хоолны үйлчилгээ	111.7	111.7	100.9
Зочид буудал, дотуур байрны үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	108.3	106.7	100.2
Хувь хүнд хандсан үйлчилгээ	108.9	106.8	100.2
Хувь хүний эд зүйл, хэрэглэл	112.6	112.6	100.0
Санхүүгийн үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0

II.4.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ, хүнсний гол нэр төрлийн барааны үнэ, сараар

Нэр төрөл	2017.IX	2018.IX	2019.IX	$\frac{2019.IX}{2018.IX}$ %
1-р зэргийн гурил, кг	1 246	1 250	1 308	104.7
Хонины мах, кг	5 500	6 250	8 125	130.0
Үхрийн мах, кг	6 500	7 250	10 000	137.9
Ямааны ястай мах, кг	4 500	5 500	8 000	145.5
Элсэн чихэр, кг	2 108	2 050	1 917	93.5
Цагаан будаа, кг	2 333	2 367	2 283	96.5
Шингэн сүү, л	1 000	1 200	1 150	95.8
Цагаан ноолуур, кг	40 000	50 000	50 000	100.0
Бор ноолуур, кг	40 000	50 000	50 000	100.0
Бензин, А-80, 1 литр	1 630	1 785	1 860	104.2
Бензин, А-92, 1 литр	1 740	1 937	1 930	99.7
Дизелийн түлш, литр	1 870	2 252	2 437	108.2

II.4.3 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ

Нэр төрөл	2017.IX	2018.IX	2019.IX	$\frac{2019.IX}{2018.IX}$ %
Тэмээний эр ноос	2 000	-	-	-
Тэмээний эм ноос	2 000	-	-	-
Хонины ноос	2 000	-	-	-
Адууны дэл	5 000	7 500	4 000	53.3
Адууны сүүл	8 000	11 000	8 000	72.7
Адууны шир	15 000	7 000	5 000	71.4
Үхрийн шир 1.8-2.3 метрийн хэмжээтэй	20 000	7 500	5 000	66.7
Үхрийн шир 2.3 метрээс дээш хэмжээтэй	35 000	10 000	5 000	50.0
Хонины ноосгүй нэхий	-	2 000	1 500	75.0
Хонины ноостой нэхий	4 000	-	-	-
Ямааны ноолуургүй арьс	-	3 000	500	16.7
Ямааны ноолууртай арьс	6 000	-	-	-
Сонгино	1 350	1 800	2 300	127.8
Сармис	7 000	5 750	5 833	101.4
Өргөст хэмх	4 500	4 000	4330	108.3
Улаан лооль	4500	4500	4830	107.3
Тарвас	2500	2000	2670	133.5
Өндөг	310	340	353	103.8

II.5 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ**II.5.1 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, эх малын төрлөөр**

Малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч, мян, толгой			Төллөлтийн хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Ингэ	1 296	1 252	1 282	42.4	39.1	40.6
Гүү	68 185	71 514	76 590	80.9	73.4	74.6
Үнээ	66 313	68 267	75 646	80.8	74.3	77.9
Эм хонь	640 164	712 162	770 828	87.9	86.4	86.8
Эм ямаа	407 174	442 220	460 709	87.1	86.9	84.9
Бүгд	1 183 132	1 295 415	1 385 055	86.6	84.9	84.8

II.5.2 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумаар

Сумд	Төллөсөн хээлтэгч, мян, толгой			Төллөлтийн хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Асгат	45 505	54 617	55 763	87.5	89.2	89.32
Баяндэлгэр	136 515	153 423	169 924	79.2	86.7	79.91
Дарьганга	65 637	71 653	74 064	84.4	81.3	87.12
Мөнххаан	155 144	186 033	173 650	90.1	89.7	78.59
Наран	44 604	46 285	52 698	81.9	79.5	81.36
Онгон	90 499	97 901	116 799	79.1	76.6	84.45
Сүхбаатар	87 192	106 449	119 164	89.3	93.6	82.3
Түвшинширээ	102 383	103 533	111 285	80.5	76.4	91.21
Түмэнцогт	46 708	49 225	49 354	94.7	88.5	76.36
Уулбаян	92 374	92 670	100 862	85.5	80.8	78.78
Халзан	47 646	50 377	53 249	80.6	77.2	85.53
Эрдэнэцагаан	108 234	125 937	145 013	96.4	92.5	84.84
Баруун-Урт	160 691	157 312	163 230	95.2	85.0	94.14
Бүгд	1 183 132	1 295 415	1 385 055	86.6	84.9	84.8

II.5.3 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төлийн төрлөөр

Малын төрөл	Бойжуулсан төл, мян.тол			Бойжилтын хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Ботго	1 282	1 229	1 262	98.9	98.2	98.4
Унага	67 818	70 328	74 225	99.5	98.3	96.9
Тугал	65 931	67 306	74 821	99.4	98.6	98.9
Хурга	640 900	690 947	737 073	99.5	96.3	95.3
Ишиг	407 688	428 238	437 159	99.2	95.8	94.4
Бүгд	1 183 619	1 258 048	1 324 540	99.4	96.3	95.3

II.5.4 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар

Сумд	Бойжуулсан төл, мян.тол			Бойжилтын хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Асгат	44 979	53 301	54 781	98.6	97.2	97.9
Баяндэлгэр	136 690	153 430	170 059	100.0	99.9	100.0
Дарьганга	65 524	71 491	73 037	99.4	96.9	97.5
Мөнххаан	153 639	177 297	137 266	97.4	94.4	78.7
Наран	44 400	45 917	52 108	99.0	97.8	98.2
Онгон	90 499	98 574	116 763	100.0	99.5	99.5
Сүхбаатар	87 773	107 508	119 570	99.7	99.7	99.6
Түвшинширээ	102 740	95 445	109 120	99.9	90.4	97.8
Түмэнцогт	46 366	48 857	44 870	99.1	98.7	90.8
Уулбаян	93 075	80 888	96 079	99.3	87.1	95.0
Халзан	47 808	44 897	53 249	100.0	89.1	100.0
Эрдэнэцагаан	108 027	125 400	144 409	99.8	99.6	99.6
Баруун-Урт	162 099	155 043	153 259	99.9	98.1	93.6
Бүгд	1 183 619	1 258 048	1 324 570	99.4	96.3	95.3

II.5.5 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ ТОМ МАЛ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Хорогдол бүгд			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Тэмээ	16	28	22	0.2	0.3	0.3
Адуу	334	3 739	6 021	0.1	1.2	1.8
Үхэр	3 984	6 839	1 229	1.9	2.9	0.5
Хонь	4 334	29 283	20 529	0.3	1.6	1.1
Ямаа	2 851	33 340	15 639	0.3	2.9	1.3
Бүгд	11 519	73 229	43 440	0.4	2.1	1.2

II.5.6 ЗҮЙ БУСЫН ХОРОГДОЛ ТОМ МАЛ, сумаар

Сум	Хорогдол бүгд			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Асгат	511	2 730	1 038	0.4	1.7	0.6
Баяндэлгэр	261	457	780	0.1	0.1	0.2
Дарьганга	562	3 255	2 049	0.3	1.5	0.9
Мөнххаан	4 973	18 201	18 603	1.3	3.9	4.1
Наран	211	2 504	1 423	0.2	1.9	1.1
Онгон	23	1 064	2 008	0.0	0.4	0.6
Сүхбаатар	468	545	158	0.2	0.2	0.1
Түвшинширээ	1 391	7 607	3 029	0.5	2.5	1.0
Түмэнцогт	1 549	1 151	3 418	1.4	0.9	2.4
Уулбаян	263	11 640	3 299	0.1	4.6	1.3
Халзан	-	9 655	50	0.0	6.0	0.0
Эрдэнэцагаан	678	1 677	400	0.3	0.5	0.1
Баруун-Урт	629	12 743	7 185	0.2	3.1	1.9
Бүгд	11 519	73 229	43 440	0.4	2.1	1.2

II.5.7 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Өвчнөөр хорогдсон мал			Өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Тэмээ	-	-	-	-	-	-
Адуу	-	-	23	-	-	0.4
Үхэр	2 704	47	36	67.9	0.7	2.9
Хонь	1431	45	59	33.0	0.2	0.3
Ямаа	84	7	-	2.9	0.0	-
Бүгд	4 219	99	118	36.6	0.1	0.3

II.5.8 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумаар

Сум	Өвчнөөр хорогдсон мал			Өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь		
	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2017.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX
Асгат	56	-	2	11.0	-	0.2
Баяндэлгэр	27	-	-	10.3	-	-
Дарьганга	15	-	29	2.7	-	1.4
Мөнххаан	1 423	-	-	28.6	-	-
Наран	-	4	-	-	0.2	-
Онгон	-	84	-	-	7.9	-
Сүхбаатар	48	-	5	10.3	-	3.2
Түвшинширээ	754	9	-	54.2	0.1	-
Түмэнцогт	1 092	-	-	70.5	-	-
Уулбаян	2	-	9	0.8	-	0.3
Халзан	-	-	50	-	-	100.0
Эрдэнэцагаан	291	2	19	42.9	0.1	4.8
Баруун-Урт	511	-	4	81.2	-	0.1
Бүгд	4 219	99	118	36.6	0.1	0.3

II.5.9 УРГАЦ ХУРААЛТ, ХАДЛАН, ТЭЖЭЭЛ БЭЛТГЭЛТ. сумаар, тонн

Сум	Үр тариа		2019.I-IX	Тэжээлийн ургамал		2019.I-IX
	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX
Асгат	3.0	3.0	100.0	-	-	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-	-	-
Мөнххаан	-	-	-	-	-	-
Наран	-	-	-	-	-	-
Онгон	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	645.0	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	100.0	-	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	629.9	-	-	388.5	-
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-
Бүгд	748.0	632.9	84.6	-	388.5	-

II.5.9 үргэлжлэл

Сум	Техникийн ургамал		2019.I-IX	Бэлтгэсэн өвс		2019.I-IX
	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX
Асгат	-	-	-	38.0	40.0	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	830.0	975.0	-
Мөнххаан	-	-	-	120.0	200.0	150.0
Наран	-	-	-	310.0	500.0	350
Онгон	-	-	-	80.0	100.0	-
Сүхбаатар	-	-	-	150.0	-	-
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	-	30.0	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	220.0	-	229.5
Эрдэнэцагаан	-	-	-	500.0	1 150.0	-
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-
Бүгд	-	30.0	-	2 248.0	2 965.0	729.5

II.5.9 үргэлжлэл

Сум	Бэлтгэсэн гар тэжээл		2019.I-IX	Бэлтгэсэн хужир шүү		2019.I-IX
	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX
Асгат	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-	-	-
Мөнххаан	25.0	5.0	20.0	-	-	-
Наран	25.0	15.0	60.0	-	-	-
Онгон	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	3.0	-	-	-	-
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-
Бүгд	50.0	23.0	46.0	-	-	-

-S
SS

II.5.9 үргэлжлэл

Сум	Төмс		2019.I-IX	Хүнсний ногоо		2019.I-IX
	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX	2018.I-IX	2019.I-IX	2018.I-IX
Асгат	38.3	23.8	62.1	17.6	12.6	71.5
Баяндэлгэр	18.2	10.4	57.4	17.9	9.4	52.5
Дарьганга	32.6	30.7	94.2	9.8	9.8	100.4
Мөнххаан	38.2	38.5	100.8	12.0	12.0	100.0
Наран	14.8	7.0	47.3	9.1	2.4	26.8
Онгон	15.0	24.0	160.0	1.8	1.3	72.2
Сүхбаатар	27.0	5.0	18.5	5.0	6.1	121.4
Түвшинширээ	3.1	2.9	93.5	3.4	1.5	44.6
Түмэнцогт	24.0	46.3	192.8	10.2	13.2	129.6
Уулбаян	39.0	37.0	94.9	15.7	10.8	68.6
Халзан	1.0	4.5	446.0	0.5	1.6	311.5
Эрдэнэцагаан	36.0	28.0	77.8	19.5		0.0
Баруун-Урт	155.1	180.4	116.3	92.4	91.5	99.0
Бүгд	442.3	438.5	99.1	214.8	172.2	80.1

II.6 АЖ ҮЙЛДВЭР**II.6.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, 2010 оны зэрэгцүүлэх үнээр, сая.төг**

Аж үйлдвэрийн салбар	2018.I-IX	2019.I-IX	Дүнд эзлэх хувь	
			2018.I-IX	2019.I-IX
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	35 787.7	30 576.1	91.5	84.9
Төмрийн хүдрийн баяжмал	1 756.2	435.3	1.9	1.2
Нүүрс	2 235.3	821.8	7.6	2.3
Цайрын баяжмал	22 746.3	22 621.2	57.7	62.8
Хайрга	12.2	16.2	-	0.0
Хайлуур жонш	55.4	14.2	0.2	0.0
Хайлуур жоншны баяжмал	8 982.2	6 667.4	24.1	18.5
Боловсруулах аж үйлдвэр	1 078.2	3 187.3	2.1	8.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	540.4	2 078.1	1.3	5.8
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	537.8	1 109.2	0.8	3.1
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	2 139.4	2 247.7	6.3	6.2
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	2 043.6	2 128.4	6.0	5.9
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	95.9	119.3	0.2	0.3
Дүн	39 005.3	36 011.1	100.0	100.0

II.6.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр, сая.төг

Аж үйлдвэрийн салбар	2018.I-IX	2019.I-IX	Дүнд эзлэх хувь	
			2018.I-IX	2019.I-IX
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	206 141.0	199 018.3	96.1	92.5
Төмрийн хүдрийн баяжмал	7 820.8	8 612.0	3.6	4.0
Нүүрс	4 904.8	1 480.5	2.3	0.7
Цайрын баяжмал	160 158.9	164 951.5	74.7	76.7
Хайрга	425.0	48.2	-	0.0
Хайлуур жонш	2 225.0	436.0	1.0	0.2
Хайлуур жоншны баяжмал	30 606.5	23 490.1	14.3	10.9
Боловсруулах аж үйлдвэр	1 674.9	8 992.9	0.8	4.2
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	840.6	7 326.3	0.4	3.4
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	834.3	1 666.6	0.4	0.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	6 620.1	7 147.5	3.1	3.3
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	6 178.7	6 578.6	2.9	3.1
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	441.4	568.9	0.2	0.3
Дүн	214 436.0	215 158.7	100.0	100.0

II.6.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, оны үнээр, сая.төг

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	2018.IX	2019.IX	2018.I-IX	2019.I-IX	$\frac{2019.I-IX}{2018.I-IX}$ %
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр					
Төмрийн хүдрийн баяжмал	1 709.5	1 580.0	10 653.6	3 014.6	28.3
Хайлуур жонш	-	146.9	930.5	436.0	46.9
Хайлуур жоншны баяжмал	6 514.8	1 506.2	30 606.5	23 490.1	76.7
Хайрга, шороо	42.5	5.7	42.5	48.2	113.4
Хүрэн нүүрс	-	-	4 904.8	1 282.2	26.1
Цайрын баяжмал	5 299.4	5 327.6	42 721.2	48 880.4	114.4
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж					
Дулааны эрчим хүч	-	-	3 050.4	3 083.2	101.1
Түгээсэн цэвэр ус	36.4	33.2	296.4	422.7	142.6
Цахилгаан	269.3	312.1	2 899.6	3 158.9	108.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл					
Аруул	-	-	4.7	0.9	19.0
Архи	-	-	9.8	2.4	24.4
Банш, бууз, хуушуур	-	16.2	7.1	81.1	115.*
Боловсруулсан шингэн сүү	-	-	0.4	16.0	40.7.*
Бялуу	4.0	9.0	39.8	68.0	170.9
Зайрмаг	0.8	2.5	10.1	16.8	166.3
Нарийн боов	0.6	23.7	45.3	183.0	4.0.*
Талх	60.7	77.5	475.2	616.5	129.7
Тараг	-	-	3.8	0.1	3.4
Хиамны зүйл	-	-	0.8	-	-
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	6.8	19.2	66.5	114.2	171.7
Хэвийн боов	4.8	6.0	106.2	120.5	113.5
Хэрчсэн гурил	4.5	13.3	39.0	80.9	207.4
Ээдэмцэр	-	-	0.2	-	-
Адууны мах	-	987.5	-	5 986.0	-
Хувцас үйлдвэрлэл					
Ажлын хувцас	10.2	0.1	14.6	18.1	124.0
Дээлнээс бусад монгол хувцас	2.7	1.3	10.2	19.6	192.2
Монгол гутал	2.8	3.6	11.6	49.3	4.2.*
Монгол дээл, тэрлэг	9.0	11.2	88.6	130.3	147.1
Оёмол пальто	0.3	-	0.9	0.4	44.4
Оёмол хүрэм	-	-	0.9	0.9	100.0
Өмд	-	-	1.0	0.1	12.0
Туурга	1.2	0.9	4.7	5.0	106.4
Оёмол жакет	-	-	0.3	0.2	54.8
Уул уурхайн зориулалттай уут, шуудай	-	14.2	96.2	444.7	4.6
Модон эдлэл					
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	-	1.7	8.8	17.0	193.2
Гэрийн бусад модон тавилга	0.7	2.0	5.4	19.7	3.6.*
Модон сандал	0.0	0.1	0.3	0.8	2.7.*
Төрөл бүрийн модон эдлэл	2.2	0.6	4.5	4.9	108.9
Төмөр эдлэл үйлдвэрлэл					
Гал зуух, хоолны төмөр эдлэл	-	-	7.7	4.8	62.9
Гэр ахуйн төмөр эдлэл	-	-	45.0	1.5	3.3
Ширмэн болон төмөр зуух, яндан	-	-	4.0	1.6	40.0
Барилгын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл					
Бетон зуурмаг	169.1	134.8	431.3	615.9	142.8
Замын хавтан, хашлага	-	3.1	1.8	15.3	8.5.*
Таваарын бетон	-	3.1	24.3	14.2	58.4
Улаан тоосго	-	29.5	4.2	83.2	19.8
Хуванцар хүрээтэй хаалга, цонх	-	15.2	1.8	15.2	8.4.*
Хүрмэн блок	21.0	41.7	109.5	192.9	176.2
Бусад үйлдвэрлэл					
Сувагжуулалт	17.2	15.0	145.0	146.0	100.7
Картон хайрцаг	-	0.3	-	2.7	-
Цаасан уут, тор	0.6	-	5.6	6.7	119.6

II.6.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, төрлөөр

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2018.IX	2019.IX	2018.I-IX	2019.I-IX	$\frac{2019.I-IX}{2018.I-IX}$ %
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр						
Төмрийн хүдрийн баяжмал	мян.тн	17.5	15.8	120.6	29.9	24.8
Хайлуур жонш	мян.тн	-	0.4	3.8	1.0	26.3
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.тн	4.1	1.3	25.7	19.0	73.9
Хайрга, шороо	мян.м3	1.7	0.3	1.7	2.2	129.4
Хүрэн нүүрс	мян.тн	-	-	129.6	47.2	36.4
Цайрын баяжмал	мян.тн	7.0	6.6	62.6	62.5	99.8
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж						
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	-	-	57.2	52.5	91.8
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	16.8	16.1	136.8	172.6	126.2
Цахилгаан	сая.квт	2.1	2.2	23.8	22.8	95.8
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл						
Ааруул	тн	-	-	0.3	0.1	14.9
Архи	мян.л	-	-	2.3	0.2	8.8
Банш, бууз, хуушуур	тн	-	2.3	1.4	12.3	9.1*
Боловсруулсан шингэн сүү	мян.л	-	-	0.3	8.0	32.0*
Бялуу	тн	0.3	0.4	2.6	3.3	126.9
Зайрмаг	мян.ш	1.0	0.5	30.0	3.3	11.0
Нарийн боов	тн	0.1	6.4	9.0	48.2	5.3*
Талх	тн	41.4	47.3	321.4	382.6	119.0
Тараг	мян.л	0.0	-	2.1	0.1	2.9
Хийжүүлсэн цэвэр ус, рашаан	мян.л	353.1	92.7	354.6	563.7	159.0
Хэвийн боов	тн	1.4	1.8	25.0	28.4	113.6
Хэрчсэн гурил	тн	2.3	6.6	19.4	40.0	206.2
Ээдэмцэр	тн	-	-	0.00	-	-
Адууны мах	тн	-	125.0	-	752.0	-
Хувцас үйлдвэрлэл						
Ажлын хувцас	ш	107	1	206	255	123.8
Дээлнээс бусад монгол хувцас	ш	47	21	228	437	191.7
Монгол гутал	хос	39	60	175	653	3.7*
Монгол дээл, тэрлэг	ш	179	166	1 578	1 965	124.5
Платье	ш	2	10	7	71	10.1*
Оёмол хүрэм	ш	-	-	18	8	44.4
Өмд	ш	-	-	14	2	14.3
Туурга	ш	4	3	15	16	106.7
Оёмол жакет	ш	-	-	24	6	25.0
Уул уурхайн зориулалттай уут, шууд	мян.ш	-	0.5	5.3	17.1	3.2*
Модон эдлэл						
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	ш	-	2	16	18	112.5
Гэрийн бусад модон тавилга	ш	3	7	66	64	97.0
Модон сандал	ш	6	5	29	64	220.7
Төрөл бүрийн модон эдлэл	сая.төг	-	3.0	2	26	13.0*
Төмөр эдлэл үйлдвэрлэл						
Гал зуух, хоолны төмөр эдлэл	сая.төг	-	-	7.7	4.8	62.3
Гэр ахуйн төмөр эдлэл	ш	-	-	45	50	111.1
Ширмэн болон төмөр зуух, яндан	ш	-	-	4	200	50.0*
Барилгын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл						
Бетон зуурмаг	м3	948	758	2 502	3 857	154.2
Замын хавтан, хашлага	м2	-	175.4	111.5	877.3	7.9*
Таваарын бетон	м3	-	13.9	105.2	64.6	61.4
Улаан тоосго	мян.ш	-	84.3	6.0	210.8	35.1*
Хуванцар хүрээтэй хаалга, цонх	м2	-	172.0	35.2	172.0	4.9*
Хүрмэн блок	мян.ш	18.5	33.1	94.5	150.9	159.7
Бусад үйлдвэрлэл						
Сувагжуулалт	мян.м3	15.3	14.0	106.8	130.7	122.4
Картон хайрцаг	мян.ш	-	0.2	-	2.0	-
Цаасан уут, тор	мян.ш	0.4	-	3.5	30.1	8.6*

